

รายงานการวิจัยเรื่อง

เกณฑ์การพิจารณาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

Criteria in Determining Excellence
in Private Institutions of Higher Learning

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนการวิจัยจากทบวงมหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยภาระสนับสนุนทุนการวิจัยจากทบวงมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยขอขอบคุณ
อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารวิชาการ ตั้งแต่หัวหน้าภาควิชา คณบดี และรอง
อธิการบดีฝ่ายวิชาการ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทุกแห่ง ที่ได้สละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถาม
การวิจัยครั้งนี้ด้วยดี และขอขอบคุณสำนักวิชาการที่ช่วยรวบรวมและติดตามทวงถามแบบสอบถาม

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง เกณฑ์พิจารณาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ต้องการศึกษาดังต่อไปนี้ถึงอันดับความสำคัญของภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ ต้องการศึกษาดังต่อไปนี้ถึงอันดับความสำคัญขององค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษา และความสำคัญของประเด็นต่าง ๆ ในแต่ละองค์ประกอบ โดยจำแนกตามตำแหน่งบริหาร และสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารวิชาการ และต้องการเปรียบเทียบความเห็นของผู้บริหารวิชาการเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ของความเป็นเลิศทางการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นภารกิจที่มีความสำคัญอันดับแรกของสถาบันอุดมศึกษา รองลงไปได้แก่ การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามลำดับ

สำหรับองค์ประกอบที่สำคัญ 5 อันดับแรก ของความเป็นเลิศทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

อันดับที่หนึ่ง ได้แก่ คุณภาพของอาจารย์หรือผู้สอน ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญควรคำนึงถึงคือ การมีจำนวนอาจารย์ประจำในคณะหรือภาควิชาที่สามารถสอนในชั้นปีสูง ๆ หรือวิชาเอกได้ การมีจำนวนอาจารย์ประจำในคณะหรือภาควิชาที่มีคุณวุฒิสอง การพัฒนาอาจารย์ในรูปแบบต่าง ๆ และการสร้างผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำ

อันดับที่สอง ได้แก่ หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน มีประเด็นที่สำคัญคือ เนื้อหาของหลักสูตรต้องมีความลึกซึ้งทางวิชาการ และตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรและประสบการณ์ในวิชาชีพที่เพียงพอ มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ

อันดับที่สาม ได้แก่ ห้องสมุดหรือศูนย์การค้นคว้า ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญคือ มีจำนวนหนังสือ วารสาร หนังสืออ้างอิง และเอกสารอื่น ๆ เพียงพอและทันสมัย มีการให้บริการต่าง ๆ เอื้อต่อการค้นคว้าและการวิจัยของคณาจารย์ มีงบประมาณที่เพียงพอในการจัดซื้อหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตามความต้องการของคณะหรือภาควิชา

อันดับที่สี่ ได้แก่ คุณภาพของนักศึกษา ประเด็นที่ควรพิจารณาคือ มีการจัดจำนวนนักศึกษาให้พอเหมาะกับลักษณะวิชาที่เรียน การเอาใจใส่ในการเรียนของนักศึกษา ความสนใจในการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการทวอดขันด้านกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษา

อันดับที่ห้า ได้แก่ การวิจัย และการสร้างผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญคือ การให้อาจารย์เข้าร่วมสัมมนา ฝึกอบรม เพื่อกระตุ้นให้ทำวิจัย มีการจัดงบประมาณสนับสนุนการวิจัย มีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัย และสร้างผลงานทางวิชาการ และปริมาณงานประจำที่ได้รับมอบหมายเอื้อต่อการทำวิจัย หรือผลิตผลงานทางวิชาการ

องค์ประกอบที่สำคัญทั้ง 5 อันดับนี้ เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามตำแหน่งบริหาร หรือสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด ผู้บริหารวิชาการอาจมีความเห็นแตกต่างกันบ้างในบางประเด็น แต่ส่วนมากจะมีความเห็นคล้ายคลึงกัน

ABSTRACT

The research on "Criteria in Determining Excellence in Private Institutions of Higher Learning" was intended to investigate the priority of their major responsibilities with regards to the role of teaching-studying process, the conduct of research activities, the provision of academic services to society and the preservation of treasured arts and cultures. In addition, the precedence of existing components of educational excellence and the significance of each factor were also identified. The subjects of this study were the academic administrators of private institutions, who were classified in relating to their titles and highest degrees earned in each field of study.

The study indicates that the teaching-studying process is the most important criterion, followed respectively by the research performance, the provision of academic services to society and the preservation of treasured arts and cultures.

The five most significant components of educational excellence are as follows in order of priority:

The first one is the quality of faculty members, the most significant factors of which are: the number of full-time instructors who are able to teach major courses (especially for third- and fourth-year levels); the number of full-time faculty members with highly accredited degrees; the variety of faculty development programs; and the academic productivity of full-time staff. All these factors play a vital role for the institution in achieving the first objective.

The second component is the curriculum of the institution itself. The most important factors of this component are: the comprehensive

nature of the curriculum to meet the needs of labor market; adequate extra-curricular activities to reinforce students' experience for future career, and the consistent adjustment and development of curriculum for up-to-date performance.

The third component is the well-equipped library or study center, with the following most important elements: a substantial number of current textbooks, periodicals, references, documents and other publications; facilities to induce the faculty's research efforts, and the adequate budget for the purchase of textbooks or publications.

The fourth component is the quality of students. The most important factors of this component are: the appropriate proportion of students in each class; the preparation and attention of students; their participation in extra activities, and the strict supervision for their right manners and good conduct.

Research and production of academic works is found as the last component for educational excellence. Its most important elements are: the participation of faculty members in research seminars and training programs; the allocation of budgets to support research work; the clearly-stated policy of the institution to motivate the productivity of academic work; and the proper teaching load of the faculty.

When analyzing the above components based on the opinion of the academic administrators who were categorized up to various titles or highest degrees earned, it was shown that a few differed in certain aspects, but the majority agreed in most cases.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
คำนิยาม	3
ข้อจำกัดของการวิจัย	3
แนวทางในการศึกษา	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัย	5
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	14
ประชากรเป้าหมาย	14
กรอบแนวความคิด	16
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	19
แบบสอบถาม	20
แนวทางในการวิเคราะห์	21
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	23
ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	23
ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา	25
ความเป็นเลิศทางการศึกษา	26
การบริหารและการจัดการทั่วไป	29
หลักสูตร	33
คุณภาพของอาจารย์	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
คุณภาพของนักศึกษา	39
อุปกรณ์การเรียนการสอน	41
อาคาร สถานที่ และบริเวณ	43
ห้องสมุด	46
กิจการนักศึกษา	50
การประชาสัมพันธ์	53
การวิจัยและการสร้างผลงานวิชาการ	56
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
สรุปการวิจัย	59
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	68

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	24
2	การให้ความสำคัญกับภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา	26
3	ร้อยละของการให้อันดับองค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษา	27
4	การเลือกอันดับจำแนกตามตำแหน่งบริหารและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	28
5	ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานและการจัดการทั่วไป	31
6	การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานและการจัดการทั่วไป	32
7	ความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร	34
8	การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับหลักสูตร	35
9	ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของอาจารย์	37
10	การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับคุณภาพของอาจารย์	38
11	ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของนักศึกษา	40
12	การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับคุณภาพของนักศึกษา	41
13	ความเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน	42
14	การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน	43
15	ความเห็นเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ บริเวณ	45
16	การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ บริเวณ	46
17	ความเห็นเกี่ยวกับห้องสมุด	48
18	การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับห้องสมุด	49
19	ความเห็นเกี่ยวกับกิจการนักศึกษา	51
20	การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับกิจการนักศึกษา	52
21	ความเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์	54
22	การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์	55
23	ความเห็นเกี่ยวกับการวิจัย การผลิตผลงานทางวิชาการ	57
24	การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการวิจัย การผลิตผลงานทางวิชาการ	58
25	สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารงานและการจัดการทั่วไป	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
26	สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับหลักสูตร	70
27	สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับคุณภาพของอาจารย์	71
28	สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับคุณภาพของนักศึกษา	72
29	สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน	73
30	สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับอาคาร สถานที่ บริเวณ	74
31	สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับห้องสมุด	75
32	สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา	76
33	สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์	77
34	สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับการวิจัย การผลิตผลงานทางวิชาการ	78

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในการจัดการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือเอกชน ก็มุ่งหวังที่จะให้สถาบันของตนมีความเป็นเลิศทางการศึกษา แต่ความเป็นเลิศทางการศึกษานั้น ยากที่จะให้ค่านิยามที่ชัดเจนได้ ตลอดจนองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันอุดมศึกษา มีความเป็นเลิศทางการศึกษา ก็ยังมีความเห็นที่แตกต่างกันตามภารกิจของสถาบันการศึกษาแห่งนั้น มุ่งเน้นไปในทิศทางใด ในภารกิจที่สำคัญคือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งภารกิจหลักเหล่านี้ สถาบันการศึกษาไม่สามารถปฏิบัติให้เท่าเทียมกันได้ทั้งหมด ส่วนใหญ่มุ่งในด้านจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ส่วนภารกิจอื่น ๆ ก็จะเป็นภารกิจรอง ๆ ลงไป ทั้งนี้เพราะสถาบันอุดมศึกษามีกำลังคนและงบประมาณจำกัด ตลอดจนความเชี่ยวชาญในภารกิจต่าง ๆ ข้างต้นก็มีความแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม สถาบันอุดมศึกษา ก็ควรปฏิบัติภารกิจหลักทั้งหมดให้ครบทุกด้าน จึงจะถือว่าเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ ปัญหาที่สำคัญก็คือ สถาบันอุดมศึกษาควรปฏิบัติภารกิจแต่ละด้านมากน้อยเท่าไร คิดเป็นสัดส่วนเท่าไรของภารกิจทั้งหมด และถ้าจะให้สถาบันอุดมศึกษา มีความเป็นเลิศทางการศึกษา ควรเน้นที่องค์ประกอบใดบ้าง มีประเด็นอะไรที่สำคัญที่สถาบันการศึกษาควรคำนึงถึงเป็นพิเศษ หากสถาบันอุดมศึกษาสามารถหาคำตอบ และประเด็นที่สำคัญในแต่ละองค์ประกอบได้ ก็สามารถชี้แนวทางดังกล่าว เป็นแนวทางในการแสวงหาแนวทางความเป็นเลิศทางการศึกษาได้

เนื่องจากองค์การระดับภาควิชาและคณะ มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาเกือบทุกด้าน โดยเฉพาะด้านวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการทางวิชาการแก่สังคม ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การระดับภาควิชาและคณะ จะมีความสำคัญในการหาแนวทางที่จะทำให้สถาบันอุดมศึกษา มีความเป็นเลิศทางการศึกษาได้ นอกจากนี้ผู้ที่กำหนดนโยบายระดับสูงทางวิชาการ ก็มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในระดับภาควิชาและคณะอย่างมากพอสมควร ด้วยเหตุนี้ การวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งศึกษาความคิดเห็นที่จะนำมาเป็นเกณฑ์กำหนดความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยศึกษาจากผู้บริหารงานวิชาการระดับหัวหน้าภาควิชา คณบดี และรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยไม่รวมสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทั้งนี้เพราะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีลักษณะการบริหารงาน และปรัชญาในการจัด

การศึกษาที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ประกอบกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเองก็พยายามที่จะสร้างภาพให้สังคมยอมรับในด้านวิชาการ และมีความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่อยู่ในระดับแนวหน้า จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จะแสวงหาเกณฑ์ของตนเอง เพื่อจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ต้องการศึกษาค้นคว้าหาความเป็นเลิศทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ต้องการเรียงอันดับความสำคัญของภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
2. ต้องการเปรียบเทียบความเห็นของผู้บริหารวิชาการต่อสภาพความเป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์ ในประเด็นต่าง ๆ ขององค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษา
3. ต้องการเรียงอันดับความสำคัญขององค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งบริหาร และสาขาที่สำเร็จการศึกษาของผู้บริหารวิชาการ
4. ต้องการเปรียบเทียบความเห็นของผู้บริหารวิชาการ ในประเด็นต่าง ๆ ขององค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่งบริหาร
5. ต้องการเรียงอันดับความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ขององค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งบริหารและสาขาที่สำเร็จการศึกษาของผู้บริหารวิชาการ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเฉพาะความเห็นของผู้บริหารวิชาการ ระดับหัวหน้าภาควิชา คณบดี และรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 24 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาลัยคริสเตียน วิทยาลัยเซนต์จอร์จส์ สถาบันเทคโนโลยีสังคม (เกริก) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร วิทยาลัยพญาบาล เซนต์หลุยส์ วิทยาลัยภาคกลาง มหาวิทยาลัยพาณิช วิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาลัยมหานคร วิทยาลัยมิชชัน วิทยาลัยโชนก มหาวิทยาลัยรังสิต วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาลัยศรีโสภา มหาวิทยาลัยสยาม วิทยาลัยแสงธรรม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

วิทยาลัยหัวเฉียว มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และมหาวิทยาลัยเอเชียวอเคเนซ

สาเหตุที่เลือกศึกษาเฉพาะความเห็นของผู้บริหารวิชาการ ก็เพราะเป็นผู้บริหารของสถาบันการศึกษา ที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายหลักของสถาบันอุดมศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งความเห็นของผู้บริหารกลุ่มนี้ต่อภารกิจหลักของสถาบัน น่าจะเป็นแนวทางในการพัฒนาสถาบันสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาได้

คำนิยาม

เนื่องจากมีข้อความบางข้ออ้างที่ใช้ในรายงานการวิจัยฉบับนี้ จึงให้คำนิยามความหมายของข้อความดังกล่าวไว้ดังนี้

ผู้บริหารวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารระดับหัวหน้าภาควิชา คณบดี และรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ หรือเทียบเท่า

ความเป็นเลิศทางการศึกษา หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของสถาบันการศึกษาได้อย่างดีเยี่ยม ไม่ว่าจะในด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

องค์ประกอบของความเป็นเลิศ หมายถึง ลักษณะหรือคุณสมบัติ ของกิจกรรม หรือองค์กรที่สนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาให้บรรลุความเป็นเลิศทางการศึกษา

ข้อจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ การเก็บข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่อยู่นอกเขตกรุงเทพมหานคร ได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารวิชาการโดยทางไปรษณีย์ และให้ส่งกลับยังผู้วิจัยปรากฏว่ามีแบบสอบถามส่วนหนึ่งไม่ได้ตอบกลับคืน ผู้วิจัยมีเวลาไม่มากนักที่จะติดตามแบบสอบถามที่ไม่ได้ตอบกลับคืนมา จึงทำให้การวิจัยครั้งนี้มีจำนวนข้อมูลน้อยกว่าที่คาดไว้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ทำการสำรวจมาก่อนล่วงหน้า ว่าคณบดีที่ทำหน้าที่หัวหน้าสาขาวิชา หรือภาควิชา หรือผู้ที่ทำหน้าที่แทนกันมีจำนวนมากน้อยเท่าไร ดังนั้นจำนวนแบบสอบถามที่ได้ อาจจะน้อยกว่าจำนวนตำแหน่งที่มีอยู่ ซึ่งการส่งแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยอาศัยจำนวนคณะและภาควิชาที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งนั้นได้เปิดสอนในปี 2534 เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

ข้อจำกัดอีกประการหนึ่ง คือ สาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ส่วนมาก เป็นสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ ส่วนสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีน้อยแห่ง จึงทำให้ข้อมูลส่วนมาก เป็นของผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์ การเปรียบเทียบกัน ระหว่างสาขาวิชาจึงไม่คุ้มค่าเท่าที่ควร การจัดกลุ่มวิชาเพื่อการวิจัยครั้งนี้จึงทำได้คร่าว ๆ เท่านั้น ไม่สามารถแยกรายละเอียดได้ เพราะจำนวนข้อมูลในแต่ละกลุ่มมีไม่มากพอที่จะทำการวิเคราะห์ ได้ และที่สำคัญผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมติว่า ผู้บริหารวิชาการที่ทำหน้าที่บริหารสาขาวิชานั้น เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานั้นโดยตรงหรือใกล้เคียง

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยใช้เวลาประมาณ 1 เดือน (มีนาคม 2535)

แนวทางในการศึกษา

ในการวิจัยเรื่องเกณฑ์ในการวัดความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้กำหนด แนวทางของการศึกษาในบทต่อ ๆ ไปไว้คือ

ในบทที่ 2 จะกล่าวถึงการศึกษา หรือข้อคิดเห็น ตลอดจนผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความ เป็นเลิศทางการศึกษา โดยจะสรุปประเด็นที่สำคัญที่นักการศึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะไว้

ในบทที่ 3 จะเป็นระเบียบวิธีการวิจัยครั้งนี้ โดยกล่าวถึงกลุ่มประชากรเป้าหมายที่จะเก็บ ข้อมูล กรอบแนวความคิด การเลือกตัวแปรเพื่อการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัยในเรื่องนี้ทั้งหมด ตลอดจนเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

ในบทที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม การวิเคราะห์จะพิจารณาทั้ง ภาพรวมและจำแนกตามตำแหน่งบริหาร และสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา มีการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม การให้อันดับความสำคัญของภารกิจหลักและองค์ประกอบความเป็นเลิศทางการ ศึกษา

ในบทที่ 5 เป็นการสรุปผลการวิจัยที่ได้ทั้งหมด มีการอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในบางประเด็น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา หรือเพื่อการศึกษาต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศทางวิชาการ และข้อคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา ที่นักการศึกษาได้ให้ความเห็นไว้ พอสรุปได้ดังนี้

ความหมายของความเป็นเลิศทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของสถาบันการศึกษาในการสร้าง การรับ และการถ่ายทอดความรู้ เพื่อพัฒนาบุคคลและสิ่งแวดล้อม (ศาสตราจารย์ ดร.อาณัติ อภาภิรม, 2531) ส่วนความเป็นเลิศทางการศึกษา ได้พิจารณาถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ของสถาบันการศึกษาที่นอกเหนือจากองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ ที่จะทำให้อินสถานศึกษาที่มีความพร้อมพร้อมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้สมกับการเป็นบัณฑิตที่สังคมต้องการ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อคิดเห็นที่สถาบันจะมีความเป็นเลิศทางการศึกษา ควรมีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายและปณิธานของสถาบัน

สถาบันอุดมศึกษาควรมีปรัชญา ปณิธาน และจุดมุ่งหมายของภารกิจที่ต้องปฏิบัติอย่างชัดเจน ซึ่งภารกิจนั้นมีความเป็นไปได้ ที่จะทำให้การดำเนินการของสถาบันบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และมีความสอดคล้องกับสภาพของสังคม นอกจากนี้ยังเป็นเอกลักษณ์ของสถาบัน หรือองค์กรต่าง ๆ ในสถาบันได้ปฏิบัติภารกิจที่สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน และจุดมุ่งหมายของสถาบัน ดังนั้นสถาบันต้องเผยแพร่วัตถุประสงค์ และภารกิจที่สถาบันต้องการจะดำเนินการ ให้แก่ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา ตลอดจนชุมชนภายนอก สถาบันต้องวิเคราะห์จุดมุ่งหมายที่วางไว้ อย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ เปรียบเสมือนเป็นเข็มทิศในการเดินทาง ที่จะเดินไปในทิศทางใด การกำหนดทิศทางที่แน่นอน ช่วยให้การเดินทางสู่จุดหมายปลายทางที่วางไว้ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. การจัดองค์กรและการบริหาร

สถาบันการศึกษาได้จัดโครงสร้างการบริหาร โดยแบ่งเป็นองค์กรต่าง ๆ เช่น สำนักศูนย์ คณะ และภาควิชา ซึ่งแต่ละองค์กรต่าง ๆ เหล่านี้ต้องคำนึงถึงภารกิจของตนที่อาจมีความแตกต่างกัน เช่น สำนักงานเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านธุรการ คณะวิชาเป็นหน่วยสอนและวิจัย สถาบันเป็นหน่วยงานวิจัยและพัฒนา ศูนย์เป็นหน่วยงานด้านบริการวิชาการ เป็นต้น

ระบบการบริหารของสถาบันการศึกษา ต้องมีการกระจายอำนาจไปยังระดับต่าง ๆ มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานอย่างชัดเจน มีขั้นตอนการตัดสินใจที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน โดยมีสภามหาวิทยาลัยมีหน้าที่กำหนดนโยบาย และการบริหารทั่วไป มีสภาวิชาการเป็นหน่วยเสนอแนะ และให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่สถาบัน การปฏิบัติภารกิจขององค์กรต่าง ๆ ต้องมีการวางแผน กำหนดแผนงานหรือแผนปฏิบัติงาน เช่น แผนพัฒนาวิชาการ แผนพัฒนาบุคลากร แผนพัฒนาการเรียนการสอน เป็นต้น

การปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ตามแผนที่วางไว้ให้สำเร็จได้ ต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จขององค์กร ผู้บริหารองค์กรทุกระดับต้องให้บุคลากรในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ในลักษณะ "ร่วมคิดร่วมทำ" มากกว่า "การปฏิบัติตามคำสั่ง" (ศาสตราจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย , 2533) ดังนั้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของบุคลากร โดยเฉพาะคณาจารย์จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร สถาบันการศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องสรรหามหาวิทยาลัยที่คึกและมีมีความสามารถสูงเข้ามาร่วมงาน และในขณะเดียวกันต้องมีมาตรการที่จะรักษาคนดี คนเก่ง เหล่านี้ให้อยู่กับสถาบันหรือองค์กรนาน ๆ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในการประกอบวิชาชีพ มีรายได้ที่แน่นอนและมากพอสมควร มีการสร้างระบบการประเมินความดีความชอบเพื่อเลื่อนตำแหน่งที่เป็นธรรม มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านวิชาการและประสบการณ์ในวิชาชีพ ซึ่งเป็นการเสริมบุคลิกภาพของบุคลากรได้อีกทางหนึ่ง

3. ห้องสมุด

ตามเกณฑ์มาตรฐานของห้องสมุดที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้สำหรับมหาวิทยาลัย เอกชนมีดังนี้

1. ห้องสมุดต้องเป็นเอกเทศและมีจำนวนที่นั่งในห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ 20 ของจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าศึกษา
2. ห้องสมุดต้องมีบรรณารักษ์ที่มีคุณวุฒิตะดับปริญญาโทอย่างน้อย 1 คน ซึ่งมีประสบการณ์ปฏิบัติงานในห้องสมุดระดับอุดมศึกษา
3. มีจำนวนหนังสือและวารสารทางวิชาการพอสมควรแก่การค้นคว้าของนักศึกษา
4. มีหนังสือและวารสารเป็นประเภทที่สัมพันธ์กับสาขาที่เปิดสอนเป็นส่วนใหญ่

5. มีอุปกรณ์ประจำห้องสมุดอย่างเพียงพอ

ห้องสมุดนับว่าเป็นส่วนที่สำคัญของสถาบันการศึกษา เป็นสถานที่สะสมองค์ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่อต่าง ๆ ที่บันทึกไว้เพื่อประโยชน์ในด้านการเรียน การสอน การค้นคว้า การวิจัย ดังนั้นห้องสมุดจำเป็นต้องมีทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ และมีอุปกรณ์ที่จะอำนวยความสะดวกในการค้นคว้าที่เพียงพอ หนังสือและทรัพยากรการเรียนรู้ต้องมีปริมาณและคุณภาพเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เปิดทำการสอน และจำนวนนักศึกษาในสถาบันแห่งนี้ โดยมีหนังสือหรือเอกสารประกอบรายวิชาที่เปิดสอนดังนี้ (ศาสตราจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย, 2533)

- หนังสือมาตรฐาน 1 ชื่อเรื่อง มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 เล่ม สำหรับนักศึกษาที่มีจำนวนไม่เกิน 30 คน เมื่อมีนักศึกษาเพิ่มขึ้น ให้จัดหาหนังสือมาตรฐานให้ได้สัดส่วนกับจำนวนนักศึกษา และมีหนังสืออ้างอิง 2 ชื่อเรื่อง
- ในกรณีที่ไม่มีหนังสือที่ตรงกับรายวิชาที่เปิดสอน ต้องมีหนังสืออ้างอิงประกอบอย่างน้อย 3 ชื่อเรื่อง
- จัดให้มีวารสารทางสาขาวิชาที่เปิดสอน หรือทางสาขาที่สัมพันธ์กันอย่างน้อย 5 ชื่อเรื่อง
- หนังสือที่จำเป็นเฉพาะสาขาวิชาการ วิชาชีพ ที่ไม่ได้ระบุไว้ข้างต้น ให้พิจารณาหาหนดตามความเหมาะสม

ห้องสมุดต้องมีระบบการจัดเก็บหนังสือ สื่อความรู้ประเภทต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่เอื้อต่อการค้นคว้าของนักศึกษาและคณาจารย์ นอกจากนี้ต้องมีที่นั่งที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

งบประมาณก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะจัดหา หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อความรู้ประเภทต่าง ๆ เข้าห้องสมุด มีการซ่อมบำรุงและการรักษาที่ดีและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านนี้มาดูแลและบริหารงาน

นอกจากนี้ ห้องสมุดต้องให้บริการและเผยแพร่ความรู้สู่นักศึกษา อาจารย์ อย่างกว้างขวาง โดยการประสานความร่วมมือระหว่างห้องสมุดของสถาบันต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ด้วยระบบเครือข่ายที่ทันสมัย ที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความรู้เพื่อการค้นคว้า วิจัย ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

4. งบประมาณ

สถาบันการศึกษาสามารถดำเนินการได้ ต้องมีงบประมาณที่เพียงพอและมีมั่นคง ที่จะนำมาสนับสนุนภารกิจด้านต่าง ๆ ของสถาบัน จึงจำเป็นต้องมีระบบการบริหารการเงินและงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้

สถาบันควรจัดสรรงบประมาณที่จะดำเนินการต่าง ๆ อย่างชัดเจน มีกฎระเบียบการใช้งบประมาณและการเงินที่เหมาะสม และสามารถตรวจสอบได้ นอกจากนี้ควรมีระบบการบริหารทรัพย์สิน ตลอดจนการจัดการจัดหาและการใช้ทรัพย์สินและการเงิน ที่ก่อให้เกิดความมั่นคงและประโยชน์สูงสุดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (ศาสตราจารย์ ดร. พจน์ สะเพียรชัย , 2533)

5. คณาจารย์และบุคลากรอื่น

ผู้บริหารสถาบันการศึกษาต้องสรรหาคนดีและมีความสามารถเข้ามาร่วมงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ผู้สอน จะมีส่วนสร้างชื่อเสียงให้สถาบัน เป็นที่ยอมรับทางวิชาการ จากการวิจัย ความเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ได้ชี้ให้เห็นว่า ความสำเร็จของสถาบันศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับบุคลากร ต้องมีคนดี คนเก่ง ฉลาด และตั้งใจทำงาน คือเป็นบุคคลที่มี "ฝีมือและสมอง"

สถาบันควรมีคณาจารย์ที่เพียงพอเพื่อการเรียนการสอน และมีสัดส่วนที่พอเหมาะกับการจำแนกนักศึกษา ซึ่งในภาพรวมทั้งสถาบันควรมีอาจารย์ประจำ 1 คน ต่อนักศึกษาไม่เกิน 20 คน (ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี) ถ้าเป็นระดับที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี ควรมีสัดส่วนของอาจารย์ประจำ 1 คน ต่อจำนวนนักศึกษา 10 คน และถ้าโปรแกรมการเรียนมีการทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์ 1 คน ควรรับผิดชอบควบคุมวิทยานิพนธ์ไม่เกิน 5 คน (เกณฑ์มาตรฐานสำหรับพิจารณาการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเอกชน) นอกจากนี้ควรมีบุคลากรด้านอื่นที่สนับสนุนการเรียนการสอน การบริหาร โดยมีคุณวุฒิและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับลักษณะงานที่ได้รับผิดชอบ

ในสาขาที่ขอรับรองมาตรฐานการศึกษา ต้องมีหัวหน้าสาขาวิชาหรือหัวหน้าภาควิชาเป็นอาจารย์ประจำ ปฏิบัติงานเต็มเวลา มีประสบการณ์และคุณวุฒิระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่าขึ้นไป ในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และจัดให้มีสัดส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน เช่น ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ เกษตรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์และประยุกตศิลป์ สถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง ต้องไม่น้อยกว่า 1:8 สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ ป่าไม้ และการประมง คณิตศาสตร์และวิชาการ

คอมพิวเตอร์ ต้องไม่น้อยกว่า 1:20 สาขาวิชามนุษยศาสตร์ ปรัชญา ศาสนา สังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจ นิเทศศาสตร์ ต้องไม่น้อยกว่า 1:25 สาขาวิชานิติศาสตร์ ต้องไม่น้อยกว่า 1:50 เป็นต้น

ในการเปิดสอนระดับปริญญาตรี สถาบันควรมีจำนวนอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิที่เหมาะสม ในสัดส่วนระหว่าง ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี อย่างน้อยที่สุดควรเท่ากับ 2.5 : 5.5 : 2 สำหรับในระดับบัณฑิตศึกษาควรมีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก และปริญญาโท ในสัดส่วน อย่างต่ำ 1:1

ในด้านภาระงานของอาจารย์ประจำนั้น สถาบันควรจัดให้เหมาะสม โดยคำนึงถึง เวลาสอนและเวลาที่ต้องเตรียมการสอน ตลอดจนการให้คำปรึกษากับนักศึกษาในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม รวมทั้งงานวิชาการหรืองานบริการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย ตามเกณฑ์ของทบวง มหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้ อาจารย์ประจำแต่ละคนควรสอนไม่เกิน 12 หน่วยกิตในระบบทวิภาค ถ้า ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสาขาวิชาจะสอนไม่เกิน 9 หน่วยกิตในระบบทวิภาค และอาจารย์แต่ละคน ไม่ควรสอนเกิน 3 วิชาต่อภาคการศึกษาปกติ ส่วนในระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ประจำแต่ละ คนควรสอนไม่เกิน 9 หน่วยกิตในระบบทวิภาค

การพัฒนาอาจารย์เพื่อให้มีสัดส่วนของอาจารย์ในระดับต่าง ๆ เป็นไปตามมาตรฐาน ขึ้นต่อกำหนดข้างต้น สถาบันต้องดำเนินการสรรหาและพัฒนาอาจารย์ โดยการศึกษาต่อเพื่อ ปรับปรุงวุฒิให้สูงขึ้น ให้การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านการสอน การวิจัย และ ด้านอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการดำเนินการกิจของสถาบัน บุคลากรอื่น ๆ ที่สนับสนุนการเรียนการสอน ก็ ต้องสรรหาและพัฒนาให้เหมาะสมแก่งานที่รับผิดชอบเช่นเดียวกัน

สำหรับแนวทางการพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลาวัฒน์ ได้เสนอไว้ในบทความเรื่อง "ความสำเร็จและความล้มเหลวในการพัฒนาอาจารย์ ของมหาวิทยาลัยไทย" (2535) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ประการแรก การพัฒนาอาจารย์ใน อนาคตต้องมีพื้นฐานแนวความคิด หรือปรัชญาเป็นตัวกำหนด หรือเป็นประเด็นในการพัฒนา ทิศ ทางของอุดมศึกษาไทยจะมีความสัมพันธ์กับทิศทางการพัฒนาประเทศ ประการที่สอง ในการประ ชุมสัมมนา และกิจกรรมของการพัฒนาอาจารย์ ต้องมีพื้นฐานของหลักวิชาการที่เข้มแข็ง มีเทคนิค เชิงปฏิบัติที่มากที่สุด ที่คณาจารย์สามารถนำไปใช้ได้อย่างกว้างขวางและเหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อม ประการที่สาม ต้องมีความสัมพันธ์กันระหว่างการสอนและการวิจัย การสอนและ

การบริการชุมชน การสอนและสังคม เพื่อให้อาจารย์ที่สอนมีความก้าวหน้าได้เช่นเดียวกับ
อาจารย์ที่ทำการวิจัย ประการที่สี่ การสอนควรมีการสอดแทรกค่านิยมใหม่ ๆ ของสังคมไทยเข้า
ไปด้วย เช่น ค่านิยมของสังคมอุตสาหกรรม และสังคมข่าวสาร ประการที่ห้า กิจกรรมการพัฒนา
อาจารย์ควรมีหลากหลาย เพื่อสนองความสนใจและความถนัดของผู้สอนที่มีหลายลักษณะ และที่สำ
คัญต้องศึกษาได้ด้วยตนเองที่ใช้เวลาไม่นานนัก ประการที่หก ต้องมีหน่วยงานและผู้รับผิดชอบหน่วย
เฉพาะกิจทั้งหลาย เช่น หน่วยงานอาจารย์ หน่วยงานการเรียงการสอน หน่วยบริการสื่อ
การศึกษา หน่วยบริการการวิจัย เป็นต้น ประการที่เจ็ด ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ต้องเป็นผู้
บริหารวิชาการมากกว่าบริหารแบบการเมือง ต้องคิดถึงเรื่องการเรียงการสอน และการพัฒนา
อาจารย์เป็นส่วนใหญ่ ประการที่แปด ต้องมีระบบสนับสนุนแบบครบวงจร ซึ่งและกระตุ้นให้เห็นความ
สำคัญของการพัฒนาอาจารย์แก่อาจารย์ที่สนใจ ให้รางวัล ให้กำลังใจ เป็นต้น นอกจากการมี
มาตรการที่ดีในการสรรหาและพัฒนาบุคลากรแล้ว มาตรการในการรักษาคนอาจารย์และบุคลากรอื่น
ที่มีอยู่แล้วให้อยู่กับสถาบันนานก็ เป็นสิ่งสำคัญ สถาบันควรจัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้กับคณาจารย์
และบุคลากรอื่นในสถาบัน เป็นการสร้างขวัญกำลังใจและความมั่นคงในการทำงาน

6. หลักสูตรและอุปกรณ์

สถาบันควรเปิดสอนในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน จุดมุ่งหมายและภารกิจ
ของสถาบัน โดยคำนึงถึงศักยภาพ และความพร้อมของสถาบันในการจัดการเรียงการสอนในสา
ขานั้น ให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนด หลักสูตรต้องเน้นทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ เป็นไปตาม
มาตรฐานที่ทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกำหนด และมีความสอดคล้องกับปรัชญา
และวัตถุประสงค์ของการผลิตบัณฑิตของสถาบัน เนื้อหาของหลักสูตรต้องทันสมัยเหมาะสมกับระดับ
การศึกษา และเหมาะสมกับสังคมไทย การจัดการเรียงการสอนควรมีความหลากหลาย เหมาะ
สมกับเนื้อหาวิชา มีการทดลองการเรียงการสอนแบบใหม่ ๆ ที่ควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุน
สถาบันต้องกระตุ้นให้อาจารย์ได้มีการพัฒนาการเรียงการสอนอย่างต่อเนื่อง

คณะหรือภาควิชาต้องติดตาม และประเมินผลหลักสูตรที่ใช้ในการเรียงการสอน รวมทั้ง
ติดตามการปฏิบัติงานของบัณฑิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียงการสอนให้มี
ประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน หลักสูตรการเรียงการสอน
ต้องพยายามให้มีระบบฝึกหัดประสบการณ์ในวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ไปสู่

การปฏิบัติที่แท้จริงได้

ในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการ ต้องมีอย่างเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ อุปกรณ์ต้องทันสมัยพอสมควรที่จะให้ผู้เรียนทันกับเทคโนโลยี ที่มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างรวดเร็วในปัจจุบัน ต้องมีหน่วยงานและบุคลากรที่ดูแลและบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้อย่างตลอดเวลา และให้คำแนะนำการใช้ อุปกรณ์ที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายได้

7. นักศึกษา

นักศึกษาเปรียบเสมือนเป็นวัตถุดิบในการผลิตบัณฑิต ถ้าวัตถุดิบดี มีคุณภาพ มีกระบวนการผลิตดี ผลผลิตขั้นสุดท้ายก็น่าจะดีด้วย สถาบันควรมีวิธีการคัดเลือกผู้เรียนหรือบุคคลที่เข้าศึกษาที่เหมาะสม สามารถคิดคนเก่งและไม่เก่งได้ สามารถคิดคนเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน ในการสอบคัดเลือกบางสาขาจึงมีการสอบความถนัดในวิชาชีพนั้น ๆ ด้วย คุณภาพของนักศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ ทุกสถาบันอยากได้นักศึกษาที่ดีและเก่งทางด้านวิชาการ เพราะจะได้บัณฑิตที่ดีในที่สุด และเป็นผู้ที่นำชื่อเสียงมาสู่สถาบันของตนได้ ศาสตราจารย์ ดร.อาณัติ อากาศิรม ได้กล่าวในปาฐกถา เรื่อง "การพึ่งตนเองโดยคงความเป็นเลิศทางวิชาการ" จัดโดยที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการพึ่งตนเองของมหาวิทยาลัยของรัฐกับความเป็นเลิศทางวิชาการ เมื่อปี พ.ศ. 2531 ได้กล่าวถึงนิสิต นักศึกษา ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของความเป็นเลิศทางวิชาการ ถ้าได้นักศึกษาที่ดี แทบจะไม่ต้องสอนเลขก็ได้ ให้ห้องสมุด ให้เครื่องมือทดลอง เตรียมคู่มือไว้ให้ นักศึกษาพวกนี้สามารถสอนตัวเองได้ ซึ่งการเรียนในระบบแบบนี้ เป็นการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของประเทศอังกฤษ เซอร์มัน เนเซอร์แลนด์ เป็นต้น

8. กิจการนักศึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย ได้กล่าวไว้ในเอกสารถาวรบรรชาน เรื่อง "ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา" ในการสัมมนาผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในปี 2534 ที่โรงแรมสยามเบย์วิว พัทยา ชลบุรี สรุปได้ว่า สถาบันควรมีระบบการบริหารกิจการนักศึกษา และการปกครองดูแลนักศึกษาที่เหมาะสม ควรจัดให้มีการบริการด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน และส่งเสริมความเจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย

จิตใจ และสติปัญญาของนักศึกษาควบคู่กันไป กับการให้การศึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพ ควรมีหน่วยงาน และบุคลากร ตลอดจนอุปกรณ์ที่เหมาะสม ที่จะให้บริการและให้คำปรึกษาแนะแนวต่อการเรียนและอาชีพ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการบริการทุนการศึกษา การจัดสวัสดิการ นักศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย การกีฬา การนันทนาการ การดูแลสุขภาพประพฤติดลัดจนการบริการด้านที่พักตามความจำเป็นและเหมาะสม การให้บริหารนักศึกษาต่างชาติ และการดูแลนักศึกษาพิการ เป็นต้น

สถาบันควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน จุดมุ่งหมายและภารกิจของสถาบัน โดยกิจกรรมต่าง ๆ ควรคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของนักศึกษาประกอบด้วย เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพและความเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ การจัดกิจกรรมดังกล่าวควรได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและอาจารย์ที่ปรึกษาคอยดูแลอย่างเพียงพอ (ศาสตราจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย , 2534)

9. อาคาร สถานที่

สถาบันควรตั้งในแหล่งชุมชน มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีความสะดวกด้านสาธารณูปการ เป็นแหล่งที่สามารถสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ไม่อยู่ใกล้แหล่งเสื่อมโทรม หรือใกล้เคียงกับสถานเริงรมย์ ที่จะเบียดเบียนอุปสรรคต่อการจัดการศึกษา

สถาบันควรมีอาณาบริเวณตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทางทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ ซึ่งขึ้นอยู่กับสาขาวิชาที่เปิดสอน มีบริเวณที่ไม่ปนกับสถานที่อื่น มีที่กว้างขวางพอที่จะปลูกสร้างอาคารเรียน สำนักงานบริหาร สนามกีฬา โรงฝึกงาน และอาคารกิจกรรมที่จำเป็นในการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบันอย่างเพียงพอ ลักษณะของอาคารต้องเป็นอาคารถาวร สบายงาม แข็งแรง เหมาะสมสำหรับใช้เป็นสถานที่เรียน มีบรรยากาศเหมาะกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

อาคารเรียนต้องมีส่วนประกอบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาตามสาขาวิชาที่เปิดสอน เช่น ต้องมีห้องบรรยาย ห้องสัมมนา ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางวิชาชีพ เป็นต้น

บริเวณทั้งหมด ส่วนหนึ่งเป็นที่สร้างอาคารเรียน โรงฝึกงาน อีกส่วนหนึ่งจะเป็นพื้นที่กิจกรรมอื่น ๆ นอกจากการเรียนการสอน เช่น สนามกีฬา สถานที่พักผ่อน กิจกรรมนักศึกษาต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่าพื้นที่ที่ใช้ในกิจการเรียนการสอนในอาคารเรียน นอกจากนี้ สถาบันควรจัดให้มีแผนแม่บทของบริเวณและอาคารสถานที่

10. ผลงานทางวิชาการ

สถาบันควรมีนโยบายที่ชัดเจน เกี่ยวกับการกระตุ้นให้คณาจารย์สร้างผลงานทางวิชาการ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งผลงานเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและสังคม โดยเฉพาะในด้านการวิจัย ควรมีองค์กรและบุคลากรที่ทำหน้าที่บริหาร และประสานงานด้านการวิจัย รวมถึงหาแหล่งเงินทุน การร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ตลอดจนการเผยแพร่และถ่ายทอด ผลการวิจัยต่อสังคม และสถาบันต้องมุ่งประมาณสนับสนุนการวิจัยอย่างเพียงพอ

การที่คณาจารย์มีผลงานทางวิชาการ สามารถนำผลงานนั้นไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้ สถาบันที่อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการมาก ก็แสดงถึงคุณภาพของคณาจารย์ในสถาบันนั้น ที่จะสร้างความเชื่อถือทางวิชาการได้ ดังนั้นภารกิจที่สำคัญของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา นอกจากการสอนแล้ว ต้องพยายามสร้างผลงานทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเขียนบทความทางวิชาการ การเรียบเรียงตำรา การแต่งตำรา การวิจัย เป็นต้น ศาสตราจารย์ ดร.อาณัติ อาภาภิรม ได้กล่าวถึงความเป็นเลิศทางวิชาการว่า ดัชนีที่สำคัญประการหนึ่งที่จะเป็นชี้ถึงความ เป็นเลิศทางการศึกษา ก็คือการวิจัยของคณาจารย์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง อาจารย์ที่ไม่ทำการวิจัย ในที่สุดจะตามไม่ทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ การสอนกับการวิจัยจึงเป็นของควบคู่กัน

11. การพัฒนาและประเมินผล

สถาบันการศึกษาควรมีการวางแผนพัฒนาสถาบันในด้านต่าง ๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ นอกจากสถาบันจะมีแผนพัฒนาในภาพรวมแล้ว ต้องมีแผนปฏิบัติหรือแผนงานที่จะทำให้แผนในภาพรวมประสบความสำเร็จ องค์กรต่าง ๆ ในสถาบันต้องปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ให้มากที่สุด มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนในแต่ละปีว่าบรรลุผลมากน้อยเพียงใด การวางแผนที่ไม่ได้นำไปปฏิบัติ ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร ด้วยเหตุนี้สถาบันจึงควรเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายในสถาบัน ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถาบัน และนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง มีการประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามแผนหลักที่วางไว้

12. การมีความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

สถาบันควรมีความสัมพันธ์ที่ดีกับองค์กรต่าง ๆ ภายนอกสถาบัน ที่เป็นผู้ให้บริการ หรือมี โอกาสที่จะรับบัณฑิตเข้าทำงานในอนาคต สถาบันควรมีการประชาสัมพันธ์ภารกิจของสถาบัน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สังคมเข้าใจในบทบาทตลอดจนผลงานต่าง ๆ ที่สถาบันได้ดำเนินการมา เป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่อุทยาน

นอกจากนี้สถาบันควรมีการจัดให้มีสมาคมศิษย์เก่า เพื่อจัดกิจกรรมที่สร้างสรรและระดมความคิด สนับสนุนด้านทุนทรัพย์ในการเผยแพร่เกียรติคุณของสถาบัน สถาบันที่มีสมาคมศิษย์เก่าที่เข้มแข็ง ก็สามารถสร้างชื่อเสียงให้สถาบันได้ ในรูปของบทบาทด้านต่าง ๆ ของสมาคมหรือตัวศิษย์เก่าเอง ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม สถาบันควรมีการจัดทำระเบียบนักศึกษาเก่าให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย เพื่อสะดวกในการติดต่อส่งข่าวสารของสถาบันได้อย่างรวดเร็ว

13. การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

ในการจัดการเรียนการสอน ต้องให้เป็นไปตามหลักสูตรที่ทบวงมหาวิทยาลัยเห็นชอบแล้ว มีการสอนในแต่ละวิชาอย่างครบถ้วน มีการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างมีระบบ นักศึกษาจะมีสิทธิ์สอบก็ต่อเมื่อมีเวลาเรียนในชั้นเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของแต่ละภาคการศึกษา เมื่อสิ้นภาคการเรียน ต้องมีการสอบวัดผลการเรียนอย่างน้อย 1 ครั้ง สำหรับสาขาที่ขอเปิดสอนใหม่ จะมีคณะกรรมการสอบไล่ภายนอกในสาขาวิชา ให้คำแนะนำและความเห็นชอบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้มีมาตรฐานการศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับหลักสูตร จนกว่าจะผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา ซึ่งการรับรองมาตรฐานการศึกษาอาจมีการรับรองเฉพาะรุ่น ในสาขาวิชาที่ปรากฏว่ามีความจำเป็นต้องปรับปรุง หรือพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น

ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น เป็นองค์ประกอบของความเป็นเลิศทางการศึกษา ที่รวบรวมได้จาก เอกสาร การวิจัย ที่เกี่ยวข้อง และมีบางส่วนเป็นความคิดเห็นของนักการศึกษา ผลสรุปที่ได้นี้จะนำไปสร้างตัวแบบของการวิจัยครั้งนี้ต่อไป

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรเป้าหมาย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้สอบถามความเห็นจากผู้บริหารวิชาการ ในระดับรองอธิการบดี ฝ่่าวิชาการ คณบดี และหัวหน้าภาควิชา ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้งหมด 24 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม สถาบันเทคโนโลยีสังคม (เกริก) วิทยาลัยเกษตรบัณฑิต วิทยาลัยคริสเตียน วิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ วิทยาลัยภาคกลาง วิทยาลัยมิชชัน วิทยาลัยอภิวังษ์วิไลกุล วิทยาลัยศรีโสภณ วิทยาลัยแสงธรรม วิทยาลัยหัวเฉียว วิทยาลัยเซนต์จอห์น วิทยาลัยโยนก วิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ และวิทยาลัยมหานคร

การเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับสถาบันที่ตั้งอยู่ในต่างจังหวัด ได้ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ ไปยังหัวหน้าภาควิชา คณบดี และรองอธิการบดีฝ่่าวิชาการ และให้ตอบกลับคืนมาทางไปรษณีย์เช่นเดียวกัน สำหรับสถาบันที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จะส่งแบบสอบถามไปยังสถาบันต่าง ๆ ด้วยตนเอง และให้ฝ่่าธุรการของสถาบันดำเนินการแจกจ่ายให้หัวหน้าภาควิชา คณบดี และรองอธิการบดีฝ่่าวิชาการ และดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนแก่ผู้วิจัย แต่มีบางสถาบันที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนโดยทางไปรษณีย์ เช่น มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม วิทยาลัยมหานคร วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ วิทยาลัยมิชชัน และวิทยาลัยคริสเตียน เป็นต้น จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังประชากรเป้าหมายทั้งหมด 320 ชุด โดยพิจารณาจากภาควิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และตั้งข้อสมมติว่าทุกภาควิชามีหัวหน้าภาควิชา ทุกคณะมีคณบดี และมีรองอธิการบดีฝ่่าวิชาการ

เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ส่วนมากจะเปิดสอนทางด้านสังคมศาสตร์มากกว่าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้น หัวหน้าภาควิชา คณบดี และรองอธิการบดีฝ่่าวิชาการ ที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์เป็นส่วนใหญ่

กรอบแนวความคิด

จากการศึกษาผลงานที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา อาจกล่าวได้ว่า สถาบันจะมีความเป็นเลิศทางการศึกษาได้ ต้องปฏิบัติภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาให้ครบ 4 แนวทาง คือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สถาบันต้องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินภารกิจ เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าว ซึ่งต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญ และมีความจำเป็นเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา คือ

1. การบริหารและการจัดการทั่วไปของคณะหรือภาควิชา

การบริหารจะมีผลโดยตรงต่อ คณาจารย์ การจัดการเรียนการสอนของคณะ หรือภาควิชา ถ้าการบริหารหรือการจัดการมีประสิทธิภาพ และสร้างความพึงพอใจให้กับบุคคลในหน่วยงาน ก็อาจจะมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของคณาจารย์ในคณะหรือภาควิชา เช่น ความร่วมมือร่วมใจกันทำงาน การสร้างผลงานทางวิชาการ การอุทิศตนเพื่องานของหมู่คณะ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลทำให้คณะหรือภาควิชามีความเป็นเลิศทางวิชาการ ทำให้สถาบันมีชื่อเสียงได้เช่นกัน

2. หลักสูตร

หลักสูตรมีส่วนสำคัญที่กำหนดแนวทางในการผลิตบัณฑิต สถาบันควรมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เพียงพอ มีการพัฒนาและปรับปรุงให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม การมีหลักสูตรที่ดีจะทำให้คณะหรือภาควิชามีชื่อเสียงเป็นที่เชื่อถือได้

3. คุณภาพของอาจารย์

คุณภาพของอาจารย์เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้คณะ หรือภาควิชามีชื่อเสียงเป็นที่น่าเชื่อถือแก่บุคคลทั่วไป ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ คณะหรือภาควิชาต้องพัฒนาอาจารย์ในสังกัดให้มีคุณวุฒิและประสบการณ์สูงขึ้น โดยการให้ศึกษาต่อ เข้าฝึกอบรม สัมมนา ตลอดจนผลักดันให้อาจารย์สร้างผลงานวิชาการ และนำเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการให้มากขึ้น สิ่ง

เหล่านี้แสดงถึงคุณภาพของอาจารย์ในคณะหรือภาควิชาได้ทางหนึ่ง ทำให้คณะหรือภาควิชาเป็นที่ยอมรับในทางวิชาการ

4. คุณภาพของนักศึกษา

สถาบันการศึกษาทุกแห่งต้องการที่จะได้นักศึกษาที่มีระดับสติปัญญาดี มีผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีความประพฤติดี มีความกระตือรือร้น ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนสูง มีโอกาสจะสร้างชื่อเสียงให้คณะหรือภาควิชาทางด้านวิชาการ ที่จะทำให้สังคมยอมรับมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันได้

5. อุปกรณ์การเรียนการสอน

สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับการเรียนการสอน คืออุปกรณ์ที่จะใช้เพื่อการเรียนการสอนของสาขาวิชาต่าง ๆ ต้องทันสมัยและมีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา มีการบำรุงรักษาพร้อมที่จะใช้งานได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ ต้องกระตุ้นให้อาจารย์ใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การขอใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องสะดวก ไม่มีขั้นตอนที่ยุ่งยากจนทำให้อาจารย์เกิดความเบื่อหน่ายที่จะใช้อุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอน คณะหรือภาควิชาที่มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ดี ย่อมทำให้คณะหรือภาควิชาสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. อาคาร สถานที่และบริเวณ

ในด้านอาคาร สถานที่และบริเวณของสถาบันการศึกษา มีความสำคัญไม่น้อยกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ การจัดการเรียนการสอนต้องมีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่เพียงพอ และอยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน มีการซ่อมบำรุงไม่ปล่อยให้ชำรุดทรุดโทรม สถานที่อาณาบริเวณต้องสะอาด ร่มรื่น สว่างงาม สงบ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี ไม่มีสิ่งรบกวน อยู่ไกลจากแหล่งอบายมุข การคมนาคมสะดวกสบาย นอกจากนี้ต้องมีสถานที่พักผ่อน มีสนามกีฬาและอุปกรณ์ที่จะให้บริการแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ อาคารสถานที่ที่เปรียบเสมือนหน้าตาของสถาบันการศึกษา จะทำให้ผู้พบเห็นเกิดความประทับใจได้

7. ห้องสมุด

ห้องสมุดก็เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่จะแสดงถึงความเป็นเลิศทางการศึกษาของสถาบัน เพราะห้องสมุดเป็นแหล่งหรือคลังของความรู้ จำเป็นต้องมีหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัย เกี่ยวกับสาขาที่เปิดสอน นอกจากนี้ห้องสมุดต้องมีบรรยากาศที่เหมาะสมสำหรับการค้นคว้าหาความรู้ มีการให้บริการในด้านต่าง ๆ ในการค้นหาข้อมูลข่าวสารและความรู้ใหม่ ๆ ดังนั้น ห้องสมุดต้องมีงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอที่จะดำเนินการให้บริการดังกล่าว

8. กิจการนักศึกษา

กิจการนักศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญในการกำกับ ดูแล ส่งเสริม การทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ที่จะทำให้นักศึกษามีประสบการณ์ในวิชาชีพ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การเสียสละเพื่อสังคม ซึ่งการจัดกิจกรรมเหล่านี้ต้องมีงบประมาณสนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรมได้ มีบุคลากรพร้อมที่จะให้คำแนะนำ สนับสนุนในห้วงการณ์นักศึกษาในระดับต่าง ๆ ของสถาบัน จัดกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อสังคม นักศึกษาที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ จะทำให้เป็นบัณฑิตที่พร้อมพร้อมยิ่งขึ้น ซึ่งคุณภาพของบัณฑิตนี้ ก็แสดงถึงความเป็นเลิศทางการศึกษาได้ทางหนึ่งเช่นกัน

9. การประชาสัมพันธ์

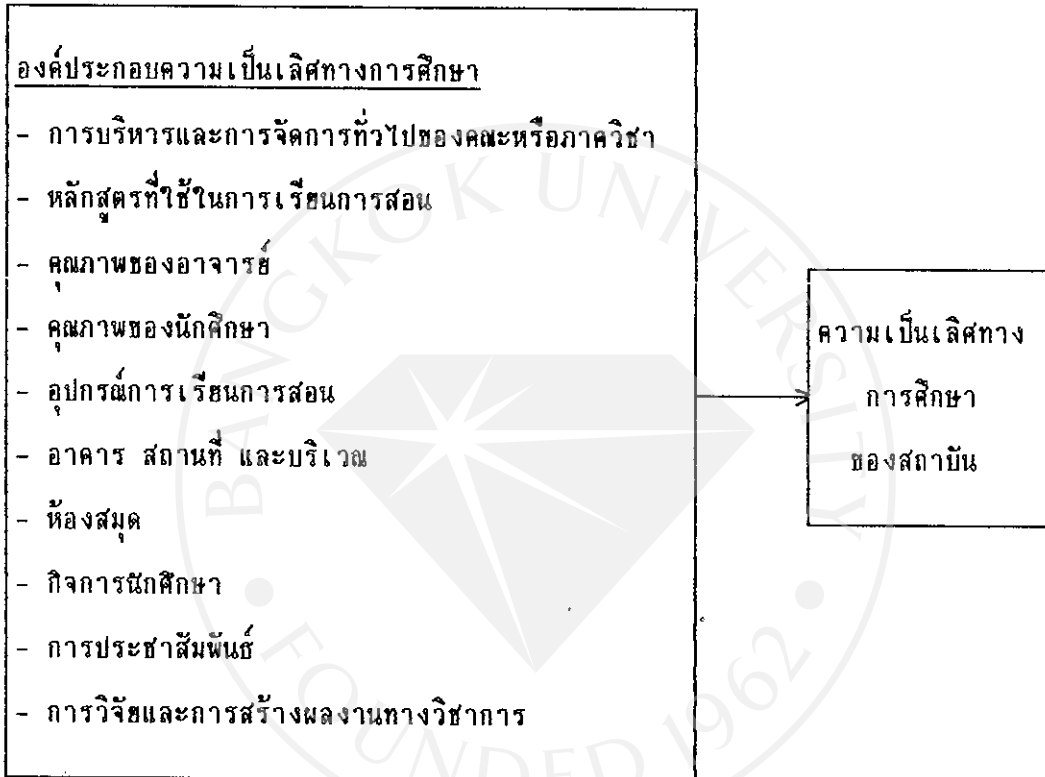
การประชาสัมพันธ์ก็เป็นกิจกรรมที่สำคัญอีกประการหนึ่งของสถาบันการศึกษา ที่จะทำให้นักศึกษารู้จักภารกิจและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการในระดับภาควิชา คณะ และสถาบัน ตลอดจนกิจกรรมของนักศึกษา ทั้งศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน สถาบันต้องมีงบประมาณสนับสนุนการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และมีบุคลากรทำงานด้านนี้อย่างจริงจัง เพื่อเผยแพร่ผลงานต่าง ๆ ต่อสังคมให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป

10. การวิจัยและการสร้างผลงานทางวิชาการ

สถาบันการศึกษาทุกแห่ง ปราศจากที่จะมีความเป็นเลิศทางวิชาการ หรือเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ สถาบันต้องเป็นแหล่งที่สร้างและเผยแพร่ความรู้ต่อสังคม ซึ่งผู้ที่ทำภารกิจนี้ก็คือคณาจารย์ของสถาบัน ดังนั้นสถาบันต้องสนับสนุนให้คณาจารย์สร้างผลงานทางวิชาการ ในรูปของงานวิจัย การเขียนบทความทางวิชาการ การแต่งตำรา และอื่น ๆ สถาบันใดที่มีผลงานทางวิชา

การมาก สถาบันนั้นจะมีความเป็นเลิศทางวิชาการ

จากองค์ประกอบที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อาจจะเขียนเป็นแบบจำลอง (Model) ของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ กับความเป็นเลิศทางการศึกษาของสถาบันการศึกษา ได้ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ได้คำนวณหา ฐานนิยม ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ สำหรับข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ในการเปรียบเทียบใช้สถิติ t-test ทดสอบความแตกต่างของข้อมูล 2 กลุ่ม คือกลุ่มของผู้บริหารวิชาการระดับหัวหน้าภาควิชา กับกลุ่มของคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ โดยใช้ระดับนัยสำคัญที่ .01 ตลอดการวิจัยครั้งนี้

$$t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) - (\mu_1 - \mu_2)}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

ซึ่งมี degree of freedom เท่ากับ $n_1 + n_2 - 2$

\bar{X}_1 และ \bar{X}_2 เป็นค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

s_1^2 และ s_2^2 เป็นค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

n_1 และ n_2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

μ_1 และ μ_2 เป็นค่าเฉลี่ยของประชากรที่ 1 และ 2

สำหรับสถิติที่ใช้ทดสอบเครื่องมือในการวิจัย เพื่อทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม

ได้คำนวณหา Cronbach Alpha Coefficient คือ

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum v_i^2}{v_c} \right]$$

α = สัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้

n = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

v_i = ความแปรปรวนในแต่ละข้อ (หรือแต่ละส่วน)

v_c = ความแปรปรวนทั้งหมด หรือทั้งหมดของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ มีทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด มีทั้งหมด 4

ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามหรือผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2 เป็นความเห็นเกี่ยวกับภารกิจของสถาบันการศึกษา

ส่วนที่ 3 เป็นความเห็นเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา

ส่วนที่ 4 เป็นความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญขององค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษา

ข้อมูลในส่วนที่ 2 จะเป็นคะแนนและอันดับความสำคัญของภารกิจของสถาบันการศึกษา

ส่วนที่ 3 เป็นอันดับความสำคัญขององค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษา ให้เรียงอันดับที่สำคัญ

5 อันดับ ส่วนที่ 4 จะเห็นความเห็นของผู้บริหารวิชาการในสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน กับสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละประเด็น โดยมีการให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ส่วนนี้จะนำมาเปรียบเทียบกัน ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเท่าใด ในขณะที่ตัวกันก็ให้ระบุประเด็นที่สำคัญในองค์ประกอบต่าง ๆ 4 อันดับด้วย

การพิจารณาว่าประเด็นไหนมีความสำคัญเป็นอันดับที่เท่าไรนั้น จะพิจารณาจากการให้อันดับเป็นสำคัญ ซึ่งอาจจะขัดแย้งกับค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็น กล่าวคือ ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเป็นอันดับที่ 1 ในแต่ละองค์ประกอบ อาจมีคะแนนเฉลี่ยในสภาพที่เป็นจริงหรือพึงประสงค์น้อยกว่าประเด็นที่ไม่ได้เลือกเป็นอันดับที่ 1 ทั้งนี้เมื่อมีการให้อันดับเกิดขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถามต้องเปรียบเทียบประเด็นต่าง ๆ ในองค์ประกอบนั้นอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาจากคะแนนที่ให้ในแต่ละประเด็นตั้งแต่ตอนแรก

ในการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม ได้ทดสอบกับหัวหน้าภาควิชาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 18 คน คำนวณหาสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามได้ค่า $\alpha = .9648$ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สูง

แนวทางในการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูล จะคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ ทั้งในภาพรวมทั้งหมด และจำแนกตามตำแหน่งบริหาร โดยแบ่งเป็น 2 ระดับคือ ระดับหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ สาเหตุที่จำแนกตำแหน่งบริหารในลักษณะนี้ เพราะต้องการเปรียบเทียบความแตกต่างของความเห็นในประเด็นต่าง ๆ ในแต่ละองค์ประกอบของความเป็นเลิศทางการศึกษาระหว่างผู้ปฏิบัติที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง มีความใกล้ชิดกับปัญหา กับผู้ที่กำหนดนโยบายหรือควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ว่าบุคคล 2 กลุ่มนี้มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไร โดยปกติผู้บริหารระดับสูงมักจะมีทัศนคติ ต่อการดำเนินการของสถาบันในเชิงบวก

มากกว่าผู้บริหารระดับล่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเข้าใจต่อสภาพปัญหาต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน

นอกจากนี้ จะวิเคราะห์ถึงพื้นฐานการศึกษาของผู้บริหารวิชาการ มีผลต่อความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างใด ในการวิเคราะห์จะจัดกลุ่มวิชาที่สำเร็จการศึกษาในสาขาที่ใกล้เคียงกันเข้าอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ไม่สามารถแยกละเอียดเป็นแต่ละสาขาวิชาโดยตรงได้ เพราะคาดว่า ผู้บริหารวิชาการส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์ เพราะสาขาวิชาที่เปิดสอนอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ส่วนมากจะเป็นสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ ผู้ที่เป็นหัวหน้าสาขาวิชาน่าจะสำเร็จการศึกษาในสาขานั้นโดยตรง

ในรายงานการวิจัยฉบับนี้ จะเน้นการวิเคราะห์สภาพที่เป็นจริงของสถาบันอุดมศึกษา มากกว่าสภาพที่ผู้บริหารวิชาการพึงประสงค์ เพราะเชื่อว่าสิ่งที่พึงประสงค์นั้นคงต้องการสิ่งที่ดีกว่าอย่างแน่นอน แต่ความคาดหวังของบุคคลอาจแตกต่างกันระหว่างตำแหน่งบริหารในแต่ละระดับ ซึ่งการทดสอบในสภาพที่พึงประสงค์ทั้งหมดจะนำเสนอไว้ในภาคผนวก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 320 ชุด มีผู้ตอบกลับคืนมา 175 ชุด หรือร้อยละ 55 ในจำนวนนี้มีอยู่ 158 ชุด ที่สามารถทำการวิเคราะห์ได้ จากข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 158 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารวิชาการระดับหัวหน้าภาควิชา คณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ปรากฏว่าเป็นเพศชาย 62 คน หรือร้อยละ 39.2 เป็นหญิง 96 คน หรือร้อยละ 60.8 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี 7 คน หรือร้อยละ 4.4 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท 127 คน หรือร้อยละ 80.4 ซึ่งมากกว่าทุกระดับ และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก 24 คน หรือร้อยละ 15.2 ถ้าพิจารณาถึงสาขาที่สำเร็จการศึกษา จะเป็นผู้ที่สำเร็จสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์มากที่สุด คือมีจำนวนทั้งหมด 79 คน หรือร้อยละ 50.0 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ เป็นระดับอาจารย์ จำนวน 138 คน หรือร้อยละ 87.3 เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ น้อยมากเพียงร้อยละ 12.7 ส่วนตำแหน่งบริหาร เป็นผู้บริหารระดับหัวหน้าภาควิชา จำนวน 98 คน หรือร้อยละ 62.0 นอกนั้นเป็นระดับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

	<u>จำนวน</u>	<u>ร้อยละ</u>
เพศ		
ชาย	62	39.2
หญิง	96	60.8
ระดับการศึกษา		
ปริญญาเอก	24	15.2
ปริญญาโท	127	80.4
ปริญญาตรี	7	4.4
สาขาที่สำเร็จการศึกษา (ขั้นสูงสุด)		
วิทยาศาสตร์	19	12.0

(ตารางที่ 1 ต่อ)

	<u>จำนวน</u>	<u>ร้อยละ</u>
สังคมศาสตร์	79	50.0
มนุษยศาสตร์	17	10.8
แพทย์/พยาบาล	19	12.0
นิติศาสตร์	5	3.7
วิศวกรรมศาสตร์	8	5.1
ศิลปกรรมศาสตร์	2	1.3
ไม่ระบุสาขา	9	5.7
ตำแหน่งทางวิชาการ		
ศาสตราจารย์	7	4.4
รองศาสตราจารย์	6	3.8
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	7	4.4
อาจารย์	138	87.3
ตำแหน่งบริหาร		
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	8	5.0
คณบดี	48	30.4
หัวหน้าภาควิชา	98	62.0
ไม่ระบุตำแหน่ง	4	2.5
จำนวนนักศึกษาในสถาบัน		
น้อยกว่า 1,000 คน	22	13.9
1,000 - 5,000 คน	37	23.4
5,000 - 10,000 คน	39	24.7
มากกว่า 10,000 คน	60	38.0

ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา

เนื่องจากภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาตามที่ทราบกันดีคือ มีหน้าที่จัดการจัดการเรียน การสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม แต่ภารกิจหลักดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งไม่สามารถปฏิบัติให้เท่าเทียมกันได้หมดทุกภารกิจ มีการเน้นภารกิจหลักที่แตกต่างกัน ตามขีดความสามารถและความพร้อมของแต่ละสถาบัน อย่างไรก็ตาม ผู้บริหาร วิชาการได้ให้ความเห็นในเรื่องนี้ ว่าสถาบันอุดมศึกษาควรปฏิบัติภารกิจดังกล่าวมาน้อยเพียงใด จากข้อมูลพบว่าภารกิจที่สำคัญอันดับแรกคือ การจัดการเรียนการสอน สถาบันอุดมศึกษาควรปฏิบัติ ภารกิจนี้ประมาณร้อยละ 40 - 50 ส่วนภารกิจที่มีความสำคัญอันดับที่ 2 คือการวิจัย ซึ่งสถาบัน อุดมศึกษาควรปฏิบัติภารกิจนี้ประมาณร้อยละ 20 - 30 ภารกิจที่สำคัญอันดับที่ 3 คือการบริการ วิชาการแก่สังคม ควรปฏิบัติภารกิจนี้ประมาณร้อยละ 10 - 20 และภารกิจที่มีความสำคัญอันดับที่ 4 คือการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ควรปฏิบัติภารกิจนี้ประมาณร้อยละ 5 - 10 ดังรายละเอียดใน ตารางที่ 2

เมื่อพิจารณาถึงการให้ความสำคัญของภารกิจหลักดังกล่าว ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าแบบแผนการให้ความสำคัญของภารกิจหลักไม่แตกต่างกัน กล่าวคือผู้บริหารวิชาการแต่ละระดับ ยังให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนเป็นอันดับ แรก การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีความสำคัญเป็นอัน ดับที่ 2, 3, 4 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาระดับสูงสุด จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งสามารถแบ่งได้ 4 กลุ่มวิชาตามลักษณะและจำนวนข้อมูลที่รวบรวมได้ในการวิจัยครั้งนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์

กลุ่มที่ 2 ได้แก่สาขาวิชาสังคมศาสตร์

กลุ่มที่ 3 ได้แก่สาขาวิชามนุษยศาสตร์ นิติศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์

กลุ่มที่ 4 ได้แก่สาขาวิชาแพทยศาสตร์และพยาบาลศาสตร์

พบว่าการให้ความสำคัญกับภารกิจหลักในทุกกลุ่มวิชาไม่มีความแตกต่างกัน การให้ความสำคัญ อันดับ 1 - 4 เหมือนกันทุกประการ

ตารางที่ 2 การให้ความสำคัญกับภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา

บทบาทของสถาบันอุดมศึกษา	ความสำคัญอันดับที่	ร้อยละที่ควรปฏิบัติ
การจัดการเรียนการสอน	1	40 - 50
การวิจัย	2	20 - 30
การบริการวิชาการแก่สังคม	3	10 - 20
การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	4	5 - 10

ความเป็นเลิศทางการศึกษา

องค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา ที่นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนะไว้ ว่าสถาบันอุดมศึกษาจะมีความเป็นเลิศทางการศึกษา ควรเปรียบเทียบในองค์ประกอบด้านต่าง ๆ คือ การบริหารงานทั่วไปของคณะหรือภาควิชา หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน คุณภาพของอาจารย์ คุณภาพของนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน อาคาร สถานที่และบริเวณของสถาบัน ห้องสมุด กิจกรรมที่ให้ประสบการณ์แก่นักศึกษา การวิจัยและผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย เป็นต้น

การให้ความสำคัญแต่ละองค์ประกอบของผู้บริหารวิชาการ มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก ทำให้ค่าร้อยละของการเลือกอันดับมีค่าไม่สูงเด่นในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งอย่างชัดเจน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3 แต่ก็มีแนวโน้มที่กล่าวได้ว่า ผู้บริหารวิชาการได้ให้ความสำคัญอันดับแรกในเรื่องคุณภาพของอาจารย์ที่สอน อันดับที่ 2 ได้แก่หลักสูตรที่ใช้เพื่อการเรียนการสอน อันดับที่ 3 ได้ให้ความสำคัญในเรื่องห้องสมุด หรือศูนย์ข้อมูลการค้นคว้า อันดับที่ 4 เป็นเรื่องคุณภาพของนักศึกษา และอันดับที่ 5 เป็นเรื่องการวิจัยและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำ

ตารางที่ 3 ร้อยละของการให้อันดับองค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษา

องค์ประกอบ	อันดับที่เลือก (ร้อยละ)				
	1	2	3	4	5
1. การบริหารงานทั่วไปของคณะหรือภาควิชา	10.9	6.1	8.8	3.4	9.5
2. หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน	35.6	24.4	13.2	5.4	6.1
3. คุณภาพของอาจารย์ที่สอน	40.8	34.1	13.8	2.7	0.7
4. คุณภาพของนักศึกษา	3.4	14.6	15.7	20.8	8.2
5. อุปกรณ์การเรียนการสอน	1.7	4.9	11.9	14.1	14.9
6. อาคาร สถานที่ บริเวณ	1.1	1.2	4.4	2.7	2.7
7. ห้องสมุด ศูนย์ข้อมูลการค้นคว้า	5.2	5.5	22.6	26.8	19.7
8. กิจกรรมนักศึกษา หรือการให้ประสบการณ์แก่นักศึกษา	0.0	1.8	2.5	10.1	11.5
9. การวิจัย ผลงานทางวิชาการ	1.1	6.7	5.0	14.1	23.1
10. การประชาสัมพันธ์	0.0	0.6	1.9	0.0	3.4

เมื่อพิจารณาถึงการเลือกอันดับที่สำคัญขององค์ประกอบความเป็นเลิศการศึกษา ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่ามีบางอันดับมีความแตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 4 ในทำนองเดียวกัน เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งในที่นี้จะแบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ นิติศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ กลุ่มแพทยศาสตร์ และพยาบาลศาสตร์ พบว่าการเลือกอันดับที่สำคัญมีความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มวิชา ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเลือกอันดับจำแนกตามตำแหน่งบริหารและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

	อันดับที่เลือก					
	หัวหน้า	คณบดี/	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม
	ภาค	รองอธิการ	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4
1. การบริหารงานทั่วไปของคณะหรือภาควิชา	:	:	:	:	:	:
2. หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน	:	: 2	: 1	: 2	: 2	: 2
3. คุณภาพของอาจารย์ที่สอน	: 1	: 1	: 2	: 1	: 1	: 1
4. คุณภาพของนักศึกษา	: 2	:	:	: 3	: 4	:
5. อุปกรณ์การเรียนการสอน	: 4	:	: 3	:	: 5	: 4
6. อาคาร สถานที่ บริเวณ	: 5	:	:	:	:	:
7. ห้องสมุด ศูนย์ข้อมูลการค้นคว้า	:	: 3	: 4	: 4	: 3	: 3
8. กิจกรรมนักศึกษา หรือการให้ประสบการณ์แก่นักศึกษา	: 3	:	:	:	:	:
9. การวิจัย ผลงานทางวิชาการ	:	: 4	: 5	: 5	:	: 5
10. การประชาสัมพันธ์	:	:	:	:	:	:

เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4 แล้ว พบว่าการให้อันดับในแต่ละองค์ประกอบที่เลือกมีความหลากหลาย ระหว่างตำแหน่งบริหารและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม พอสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้สถาบันมีความเป็นเลิศทางการศึกษา คือ คุณภาพของอาจารย์ หลักสูตร อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด และการวิจัยหรือการสร้างผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ และในองค์ประกอบเหล่านี้คุณภาพของอาจารย์ จะมีความสำคัญที่สุด รองลงมาจะเป็นหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน และห้องสมุดหรือศูนย์การค้นคว้าของสถาบันการศึกษา

การบริหารและการจัดการทั่วไป

ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการทั่วไปของภาควิชาหรือคณะ ผู้บริหารวิชาการมีความเห็นในสภาพที่เป็นจริงของประเด็นต่าง ๆ ในหมวดนี้กับสิ่งที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) ในทุกข้อ นั่นคือ ความต้องการให้ประเด็นต่าง ๆ ค้ำขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ถ้าพิจารณาถึงประเด็นหรือข้อที่มีคะแนนของสภาพที่เป็นจริงที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยปานกลางซึ่งได้แก่ เรื่องนโยบายหรือสิ่งจูงใจจากสถาบัน ที่กระตุ้นให้อาจารย์ช้อชามีตำแหน่งทางวิชาการ การจัดการกิจกรรมของคณะหรือภาควิชา ความเหมาะสมของสัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ประจำ และนโยบาย หรือมาตรการที่จะรักษาอาจารย์ประจำ ที่มีความรู้ความสามารถให้ทำงานกับสถาบันได้นาน ๆ ซึ่งประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ผู้บริหารวิชาการต้องการจะให้ดีกว่าสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (รายละเอียดตารางที่ 25 ในภาคผนวก)

ถ้าจะวิเคราะห์ถึงความแตกต่างของความเห็นของผู้บริหารวิชาการ เกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงในประเด็นต่าง ๆ โดยแบ่งเป็นผู้บริหารวิชาการระดับหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าคะแนนเฉลี่ยของหัวหน้าภาควิชาจะน้อยกว่าคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเกือบทุกประเด็น มีอยู่เพียง 2 ข้อ ที่ความแตกต่างของความเห็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (.01) คือการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถส่งมาเห็นอาจารย์ประจำ กับประเด็นในเรื่องความเหมาะสม ของชั่วโมงการสอนต่อสัปดาห์ (รายละเอียดตารางที่ 5) สามารถกล่าวได้ว่า ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานและการจัดการทั่วไป ของผู้บริหารวิชาการระดับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ จะมองในด้านบวกมากกว่าหัวหน้าภาควิชา ซึ่งจะเห็นได้จากคะแนนเฉลี่ยเกือบทุกข้อมีค่าเกินเกณฑ์เฉลี่ยปานกลางไปทางมาก

จากการถามถึงประเด็นที่ผู้บริหารวิชาการคิดว่าสำคัญที่สุด 4 อันดับแรกจากประเด็นทั้งหมดที่มีอยู่ในหมวดนี้ ผู้บริหารวิชาการได้ให้ความสำคัญอันดับแรกกับเรื่องการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ส่งมาเป็นอาจารย์ประจำ อันดับที่ 2 ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการรักษาอาจารย์ประจำให้อยู่กับสถาบันได้นาน ๆ อันดับที่ 3 ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการให้อาจารย์ในภาควิชาหรือคณะร่วมมือร่วมใจกันทำงาน และอันดับที่ 4 ได้แก่ เรื่องความยุติธรรมในการประเมินผลงานและการพิจารณาความดีความชอบ

เมื่อพิจารณาถึงการให้อันดับความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ของการบริหารและการจัดการทั่วไป ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าผู้บริหารทั้ง 2

กลุ่มให้ความสำคัญอันดับแรกกับการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์สูงมาเป็นอาจารย์ประจำ และอันดับที่ 2 ให้ความสำคัญกับนโยบายที่จะรักษาอาจารย์ประจำที่ดีและมีความสามารถ ให้อยู่กับสถาบันได้นาน ๆ ส่วนอันดับที่ 3 และ 4 จะสลับกัน กล่าวคือ หัวหน้าภาควิชาจะให้ความสำคัญกับความยุติธรรมในการประเมินผลงาน และพิจารณาความดีความชอบเป็นอันดับที่ 3 ขณะที่คณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 ในทำนองเดียวกันกับประเด็นความร่วมมือร่วมใจการทำงานในคณะหรือภาควิชา หัวหน้าภาควิชาให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 ส่วนคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด อันดับที่ 1 และ 2 ของกลุ่มที่ 1 (วิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์) และกลุ่มที่ 2 (สังคมศาสตร์) เหมือนกัน คือให้ความสำคัญในประเด็นการสรรหาบุคลากร และนโยบายที่จะรักษาอาจารย์ให้อยู่กับสถาบันได้นาน ๆ ส่วนกลุ่มที่ 3 (มนุษยศาสตร์ นิติศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์) และกลุ่มที่ 4 (แพทยศาสตร์และพยาบาลศาสตร์) จะให้ความสำคัญที่เหมือนกันในอันดับที่ 2, 3, 4 คือความร่วมมือกันในการทำงาน การสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาทำงาน และความยุติธรรมในการประเมินผลงาน ส่วนอันดับที่ 1 มีความแตกต่างกัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 5 ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานและการจัดการทั่วไป

	<u>สภาพที่เป็นจริง (\bar{X})</u>		
	<u>หัวหน้าภาค</u>	<u>คณบดี/รองอธิการบดี</u>	<u>t-test</u>
1. ความชัดเจนในการกำหนดหน้าที่และบทบาทของ คณบดี/หัวหน้าภาควิชา	3.03	3.57	- 3.57
2. ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานของอาจารย์ใน คณะ/ภาควิชา	2.93	3.67	- 5.50
3. การกำหนดแผนงาน แผนปฏิบัติงาน กิจกรรมที่จะ ให้อาจารย์ในคณะ/ภาควิชาทำงานร่วมกัน	2.07	3.42	- 4.91
4. การสรรหาคณากรที่มีความรู้ ความสามารถและ ประสบการณ์สูงมาเป็นอาจารย์ประจำ	2.97	3.28	- 1.96**
5. นโยบายที่จะรักษาอาจารย์ประจำที่และมีความ สามารถให้อยู่กับสถาบันนาน ๆ	2.61	3.35	- 4.25
6. ความยุติธรรมในการประเมินผลงาน และพิจารณา ความดีความชอบ	3.01	3.67	- 4.90
7. นโยบายหรือสิ่งจูงใจจากสถาบัน ที่กระตุ้นให้อาจารย์ อยากมีตำแหน่งทางวิชาการ	2.46	2.87	- 2.64
8. ความเหมาะสมของสัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ประ จำในคณะ/ภาควิชา	2.59	3.26	- 3.70
9. ความเหมาะสมของชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ของอา- จารย์ประจำ	3.35	3.53	- 1.18**
10. การจัดกิจกรรมทางวิชาการของคณะ/ภาควิชา เช่น การอภิปราย การสัมมนา การประชุมทางวิชาการ นิทรรศการทางวิชาการในปีการศึกษาที่ผ่านมา	2.69	3.03	- 2.13
11. มีความคล่องตัวในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่สนับสนุน การเรียนการสอน	2.80	3.32	- 3.03

** ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01

ตารางที่ 6 การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานและการจัดการทั่วไป

	อันดับที่เลือก					
	หัวหน้า	คณบดี/	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม
	ภาค	รองอธิการ	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4
1. ความชัดเจนในการกำหนดหน้าที่และบทบาทของคณบดี/หัวหน้าภาควิชา	:	:	:	:	:	:
2. ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานของอาจารย์ในคณะ/ภาควิชา	:	4	3	4	3	2
3. การกำหนดแผนงาน แผนปฏิบัติงาน กิจกรรมที่จะให้อาจารย์ในคณะ/ภาควิชาทำงานร่วมกัน	:	:	:	:	:	1
4. การสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ส่งมาเป็นอาจารย์ประจำ	:	1	1	1	1	3
5. นโยบายที่จะรักษาอาจารย์ประจำที่ดีและมีความสามารถให้อยู่กับสถาบันนาน ๆ	:	2	2	2	2	1
6. ความยุติธรรมในการประเมินผลงาน และพิจารณาความดีความชอบ	:	3	4	:	:	4
7. นโยบายหรือสิ่งจูงใจจากสถาบัน ที่กระตุ้นให้อาจารย์อยากมีตำแหน่งทางวิชาการ	:	:	:	:	4	:
8. ความเหมาะสมของสัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ประจำในคณะ/ภาควิชา	:	:	:	3	:	:
9. ความเหมาะสมของชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ของอาจารย์ประจำ	:	:	:	:	:	:
10. การจัดกิจกรรมทางวิชาการของคณะ/ภาควิชา เช่น การอภิปราย การสัมมนา การประชุมทางวิชาการ นิทรรศการทางวิชาการในปีการศึกษาที่ผ่านมา	:	:	:	:	:	:
11. มีความคล่องตัวในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียนการสอน	:	:	:	:	:	:

หลักสูตร

ความเห็นเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร คณะแผนกเฉลี่ยเกือบทุกข้อค่อนข้างสูง แสดงว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่ในสถาบันต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ผู้บริหารวิชาการก็ยังต้องการที่จะให้ดีขึ้นกว่าเดิมอีก ซึ่งความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) ทุกข้อ

เมื่อพิจารณาความเห็นในเรื่องหลักสูตรในสภาพที่เป็นจริงปัจจุบันระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่จะมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนที่ต่างกันจะมีในเรื่องระบบการวัดและประเมินผลการเรียนที่มีวิธีการและขั้นตอนที่แน่นอน กับเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตรและประสบการณ์ในวิชาชีพพอเพียงพอ เมื่อพิจารณาดังคะแนนเฉลี่ยในแต่ละข้อแล้ว พบว่าคะแนนเฉลี่ยของคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ จะสูงกว่าของหัวหน้าภาควิชาในทุกข้อ

เมื่อให้เรียงลำดับความสำคัญของประเด็นต่าง ๆ ในหมวดนี้ ผู้บริหารวิชาการให้ความสำคัญอันดับที่ 1 คือเนื้อหาของหลักสูตร ต้องมีความลึกซึ้งทางวิชาการ และตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน อันดับที่ 2 มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรและประสบการณ์ในวิชาชีพพอเพียงพอ อันดับที่ 3 หลักสูตรต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่เสมอ และอันดับที่ 4 มีระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่แน่นอน

เมื่อพิจารณาการให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร พบว่าการให้ความสำคัญอันดับที่ 1 - 3 ไม่แตกต่างกันระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ จะแตกต่างกันในอันดับที่ 4 ซึ่งหัวหน้าภาควิชาให้ความสำคัญกับระบบการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน ในขณะที่คณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผลการทำงานของบัณฑิต

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด กลุ่มที่ 1 - 3 ให้ความสำคัญอันดับแรกกับเรื่องเนื้อหาของหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ในขณะที่กลุ่มที่ 4 ให้ความสำคัญอันดับแรกกับการสอนครบตามหลักสูตร สำหรับความสำคัญอันดับที่ 2 กลุ่มที่ 1 - 2 ให้ความสำคัญกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร ขณะที่กลุ่มที่ 3 - 4 ให้ความสำคัญกับระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ส่วนอันดับที่ 3 นั้น แต่ละกลุ่มจะมีความแตกต่างกัน (รายละเอียดตารางที่ 8) ส่วนอันดับที่ 4 กลุ่มที่ 1 3 และ 4 มีความเห็นตรงกันว่า ควรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา

ตารางที่ 7 ความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

	สภาพที่เป็นจริง (\bar{X})		t-test
	หัวหน้าภาค	คณบดี/รองอธิการบดี	
1. สอนครบถ้วนตามเนื้อหาของหลักสูตร	3.96	4.12	- 1.23**
2. ระบบวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมีวิธีการ และขั้นตอนที่แน่นอน	3.54	3.94	- 2.69
3. เนื้อหาของหลักสูตรมีความลึกซึ้งทางวิชาการและ ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน	3.66	3.80	- 1.03**
4. มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร และประสบการณ์ในวิชา ที่พออย่างเพียงพอ	3.11	3.50	- 2.65
5. มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	3.24	3.44	- 1.19**
6. การติดตามและประเมินผลการทำงานของบัณฑิตใน คณะ/ภาควิชา	2.58	2.88	- 1.74**

** ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01

ตารางที่ 8 การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับหลักสูตร

	อันดับที่เลือก					
	หัวหน้า	คณบดี/	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม
	ภาค	รองอธิการ	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4
1. สอนครบถ้วนตามเนื้อหาของหลักสูตร	:	:	:	:	:	1 :
2. ระบบวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมีวิธีการ และขั้นตอนที่แน่นอน	:	:	:	:	:	:
	:	4 :	:	3 :	4 :	2 : 2 :
3. เนื้อหาของหลักสูตรมีความลึกซึ้งทางวิชาการและ ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน	:	:	:	:	:	:
	:	1 :	1 :	1 :	1 :	3 :
4. มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร และประสบการณ์ในวิชา ชีพอ่างเพียงพอ	:	:	:	:	:	:
	:	2 :	2 :	2 :	2 :	3 :
5. มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา	:	:	:	:	:	:
	:	3 :	3 :	4 :	3 :	4 : 4 :
6. การติดตามและประเมินผลการทำงานของบัณฑิตใน คณะ/ภาควิชา	:	:	:	:	:	:
	:	:	4 :	:	:	:

คุณภาพของอาจารย์

ในเรื่องคุณภาพของอาจารย์ ตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทุกข้อ มีบางข้อคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ คือจำนวนอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ การวิจัย การสร้างผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมเป็นกรรมการในสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้บริหารวิชาการปรารถนาอยากให้มีมากขึ้น

เมื่อพิจารณาถึงความเห็นของหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ในเรื่องคุณภาพอาจารย์ พบว่าเกือบทุกข้อไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) จะมีเพียงข้อเพียงข้อเดียวที่มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องจำนวนอาจารย์ประจำที่สามารถสอนวิชาเอกในชั้นปีสูงๆ ได้ซึ่งหัวหน้าภาควิชาเห็นว่าจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่และสามารถสอนในชั้นปีสูงๆ อยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่คณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเห็นว่าอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยปานกลาง ดังรายละเอียดตารางที่ 8

ประเด็นที่สำคัญ 4 อันดับแรกที่ผู้บริหารวิชาการเลือกคือ อันดับที่ 1 การมีจำนวนอาจารย์ที่สามารถสอนระดับสูง ๆ (ชั้นปีที่ 3, 4) อันดับที่ 2 คือจำนวนอาจารย์ที่มีคุณวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไปต้องการให้มากขึ้น อันดับที่ 3 คือการพัฒนาอาจารย์โดยให้ทุนศึกษาต่อ ให้เข้าสัมมนา ฝึกอบรม อันดับที่ 4 การสร้างผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำ เช่น การเขียนบทความทางวิชาการ การเรียบเรียงหรือแต่งตำรา การวิจัย เป็นต้น

เมื่อพิจารณาถึงการให้ความสำคัญประเด็นเกี่ยวกับคุณภาพของอาจารย์ ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าการให้ความสำคัญอันดับที่ 1 3 และ 4 ตรงกัน คืออันดับแรกให้ความสำคัญกับจำนวนอาจารย์ประจำที่สามารถสอนในสาขาวิชาเอกชั้นปีสูง ๆ ได้ อันดับที่ 3 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอาจารย์ และอันดับที่ 4 ให้ความสำคัญกับการสร้างผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำ เช่นการเขียนบทความหรือตำราทางวิชาการ ส่วนอันดับที่ 2 มีความเห็นที่แตกต่างกัน หัวหน้าภาควิชาให้ความสำคัญการเตรียมการสอน และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ขณะที่คณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ให้ความสำคัญกับจำนวนอาจารย์ที่มีคุณวุฒิส่งขึ้น (ระดับปริญญาโทขึ้นไป) เป็นความสำคัญอันดับที่ 2

แต่เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาระดับสูงสุด พบว่าการให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณภาพของอาจารย์ประจำเหมือนกันทุกอันดับ จะมีแตกต่างอยู่เฉพาะอันดับที่ 4 ของกลุ่มที่ 3 (มนุษยศาสตร์ นิติศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์) ที่ให้ความสำคัญอันดับที่ 4 กับประเด็นเรื่องเตรียมการสอนและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 9 ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของอาจารย์

	สภาพที่เป็นจริง (\bar{X})		
	หัวหน้าภาค	คณบดี/รองอธิการบดี	t-test
1. จำนวนอาจารย์ประจำในคณะ/ภาควิชา ที่สามารถสอนวิชาเอก ในระดับปีที่ 3 หรือ 4	2.86	3.35	- 3.11
2. จำนวนอาจารย์ประจำในคณะ/ภาควิชาที่มีวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่าขึ้นไป	3.23	3.51	- 1.56**
3. จำนวนอาจารย์ประจำในคณะ/ภาควิชาที่มีตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ. รศ. ศ.)	1.33	1.54	- 1.74**
4. การเตรียมการสอน และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์	3.23	3.44	- 1.74**
5. การพัฒนาอาจารย์โดยการให้ทุนศึกษาต่อ ให้เข้าสัมมนา ฝึกอบรม ในแต่ละปีการศึกษา	3.04	3.28	- 1.52**
6. จำนวนอาจารย์ประจำของคณะ/ภาควิชาที่ทำวิจัยในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	1.63	1.85	- 1.45**
7. จำนวนอาจารย์ประจำของคณะ/ภาควิชาที่เป็นกรรมการในสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	1.86	1.85	0.02
8. จำนวนอาจารย์ประจำของคณะ/ภาควิชาที่เขียนบทความ หรือแต่งตำรา และได้รับการตีพิมพ์ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	1.83	2.21	- 1.91**

** ไม่นับสำคัญทางสถิติ .01

คุณภาพของนักศึกษา

สำหรับคุณภาพของนักศึกษา ความเห็นของผู้บริหารวิชาการเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่จริง กับสภาพที่ต้องการนั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) ในทุกประเด็น

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของความเห็นต่อคุณภาพของนักศึกษาตามสภาพที่เป็นอยู่จริง ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าเกือบทุกประเด็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) จะมีความแตกต่างกันอยู่ในประเด็นเรื่องความสนใจของนักศึกษาต่อการทำและเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร คะแนนเฉลี่ยในเรื่องนี้ ของหัวหน้าภาควิชา จะต่ำกว่าของคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ประเด็นที่สำคัญ 4 อันดับแรกที่ผู้บริหารวิชาการให้ความสำคัญคือ อันดับแรกคือ การจัดจำนวนนักศึกษาให้เหมาะกับลักษณะวิชาที่เรียน อันดับที่ 2 คือการเอาใจใส่ในการเรียนของนักศึกษา อันดับที่ 3 คือความสนใจของนักศึกษาต่อการทำและเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร และอันดับที่ 4 คือการกวาดค้นนิรนามารษาและความประพฤติของนักศึกษา

เมื่อพิจารณาความแตกต่างการให้อันดับในประเด็นต่าง ๆ ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าประเด็นที่ให้เป็นอันดับที่ 1 และ 2 ไม่ตรงกัน หัวหน้าภาควิชาเห็นว่า การจัดจำนวนนักศึกษาให้เหมาะกับลักษณะวิชาที่เรียน มีความสำคัญอันดับแรก ขณะที่คณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เห็นว่าจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสำคัญที่สุด การจัดจำนวนนักศึกษาให้เหมาะกับลักษณะวิชาที่เรียน มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 สำหรับการให้อันดับที่ 3 และ 4 นั้นมีความเห็นตรงกัน

แต่เมื่อพิจารณาความสำคัญประเด็นในเรื่องนี้ ตามสาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด ค่อนข้างจะมีความหลากหลายพอสมควร แต่อันดับต้น ๆ นั้นจะให้ความสำคัญกับผลการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรมีผลการเรียนดี และการจัดนักศึกษาให้เหมาะกับลักษณะวิชาที่เรียน และที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนนิรนามารษาของนักศึกษา (รายละเอียดตารางที่ 12)

ตารางที่ 11 ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของนักศึกษา

	สภาพที่เป็นจริง (\bar{X})		
	หัวหน้าภาค	คณบดี/รองอธิการบดี	t-test
1. จำนวนนักศึกษาใหม่ที่มีผลการเรียนในระดับ ม.ปลาย อยู่ในเกณฑ์ หรือดีมาก (3.00 ขึ้นไป)	2.15	2.44	- 2.35**
2. อัตราการแข่งขันของผู้สมัครเข้าเรียน	2.92	3.00	- 0.41**
3. การจัดจำนวนนักศึกษาพอเหมาะกับลักษณะวิชาที่เรียน	2.87	3.40	- 3.70
4. จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาและต้องการศึกษา ต่อในระดับบัณฑิตวิทยาลัย	2.56	2.51	0.27**
5. ได้รับการชมเชยจากอาจารย์ผู้สอนต่อการเอาใจใส่ ในด้านการเรียนของนักศึกษา	2.78	2.94	- 1.18**
6. การกวัดขั้นด้านกรีฑา มวยสากล ความประพฤติของ นักศึกษา	2.88	3.12	- 1.43**
7. จำนวนนักศึกษาที่ถูกรื้อไทร์ในแต่ละปีการศึกษา	2.78	2.40	2.23**
8. ความสนใจของนักศึกษาต่อการทำ และร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตร	2.57	3.01	- 3.12

** ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01

ตารางที่ 12 การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับคุณภาพของนักศึกษา

	อันดับที่เลือก					
	หัวหน้า	คณบดี/	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม
	ภาค	รองอธิการ	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4
1. จำนวนนักศึกษาใหม่ที่มีผลการเรียนในระดับ ม.ปลาย อยู่ในเกณฑ์ดี หรือดีมาก (3.00 ขึ้นไป)	:	:	1	: 1	: 2	: : 1
2. อัตราการแข่งขันของผู้สมัครเข้าเรียน	:	:	:	2	:	: : :
3. การจัดจำนวนนักศึกษาพอเหมาะกับลักษณะวิชาที่เรียน	:	1	:	2	:	: 1 : 1 : :
4. จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาและต้องการศึกษา ต่อในระดับบัณฑิตวิทยาลัย	:	:	:	:	:	: : : :
5. ได้รับการชมเชยจากอาจารย์ผู้สอนต่อการเอาใจใส่ ในด้านการเรียนของนักศึกษา	:	:	:	:	:	: : : :
6. การกวาดค้นด้านนิเวศวิทยา มารยาท ความประพฤติของ นักศึกษา	:	:	:	:	:	: : : :
7. จำนวนนักศึกษาที่ถูกเรียกรื้อรื้อในแต่ละปีการศึกษา	:	:	:	4	:	: : : :
8. ความสนใจของนักศึกษาต่อการทำ และร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตร	:	:	:	:	:	: : : :
	:	3	:	3	:	: 3 : 4 : 3 :

อุปกรณ์การเรียนการสอน

ในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอน ความเห็นของผู้บริหารวิชาการต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ จะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) ในทุกประเด็น

เมื่อวิเคราะห์ความเห็นในแต่ละประเด็น ของสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าความเห็นของบุคคลสองกลุ่มนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) ทุกประเด็น ซึ่งคะแนนเฉลี่ยของความเห็นของหัวหน้าภาควิชา จะต่ำกว่าของคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการในทุกประเด็น

ประเด็นที่สำคัญใน 4 อันดับแรกที่ผู้บริหารวิชาการเลือกคือ อันดับที่ 1 การมีอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอ อันดับที่ 2 คือการมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย อันดับที่ 3 คือการบำรุงรักษาอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และอันดับที่ 4 การขอใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนมีระบบและขั้นตอนที่ง่ายและสะดวก

เมื่อพิจารณาการให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ตลอดจนพิจารณาตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด พบว่าการให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ อันดับที่ 1 2 และ 3 เหมือนกันทุกประการ คืออันดับแรกให้ความสำคัญกับการมีอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอ อันดับที่ 2 ให้ความสำคัญกับเรื่องการมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย และอันดับที่ 3 ให้ความสำคัญในเรื่องการทำงานบำรุงอุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนอันดับที่ 4 หัวหน้าภาควิชาให้ความสำคัญกับการขอใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน มีระบบและขั้นตอนที่สะดวก ขณะที่คณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ให้ความสำคัญกับปริมาณการใช้อุปกรณ์ของอาจารย์ เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาตามสาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด กลุ่มที่ 1 (วิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์) ให้ความสำคัญกับปริมาณการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนของอาจารย์เป็นอันดับที่ 4 ในขณะที่กลุ่มอื่น ๆ ให้ความสำคัญกับความสะดวกในการขอใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นอันดับที่ 4 ดังรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 13 ความเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน

	สภาพที่เป็นจริง (\bar{X})		
	หัวหน้าภาค	คณบดี/รองอธิการบดี	t-test
1. มีอุปกรณ์การเรียนการสอน และวัสดุครุภัณฑ์อย่างเพียงพอ	3.10	3.64	- 3.57
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย	3.17	3.64	- 3.00
3. อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ มีการบำรุงรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ	2.88	3.46	- 4.08
4. การขอใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน มีระบบและขั้นตอนที่ง่ายและสะดวก	2.97	3.63	- 3.87
5. ปริมาณการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนของอาจารย์	2.93	3.44	- 3.23

ตารางที่ 14 การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน

	อันดับที่เลือก					
	หัวหน้า	คณบดี/	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม
	ภาค	รองอธิการ	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4
1. มีอุปกรณ์การเรียนการสอน และวัสดุครุภัณฑ์อย่างเพียงพอ	:	:	:	:	:	:
	: 1	: 1	: 1	: 1	: 1	: 1
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย	:	:	:	:	:	:
	: 2	: 2	: 2	: 2	: 2	: 2
3. อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ มีการบำรุงรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ	:	:	:	:	:	:
	: 3	: 3	: 3	: 3	: 3	: 3
4. การขอใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน มีระบบและขั้นตอนที่ง่ายและสะดวก	:	:	:	:	:	:
	: 4	:	:	: 4	: 4	: 4
5. ปริมาณการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนของอาจารย์:	:	4	: 4	:	:	:

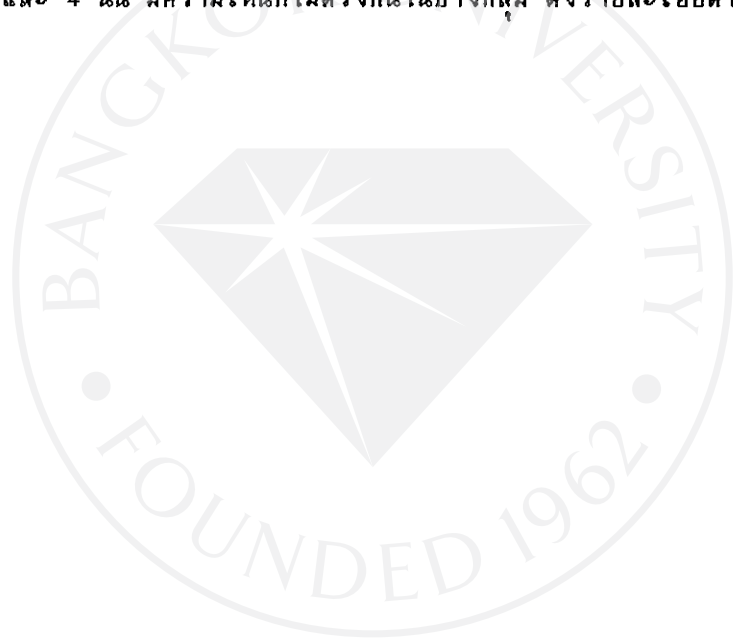
อาคาร สถานที่ และบริเวณ

ความเห็นเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ และบริเวณ ของผู้บริหารวิชาการ ระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) เกือบทุกประเด็น ยกเว้นในเรื่องอัตราการใช้ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการในแต่ละสัปดาห์เท่านั้นที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะเห็นได้จากคะแนนเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์มีค่าสูงใกล้เคียงกัน แสดงถึงการใช้ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการอย่างเต็มที่

เมื่อพิจารณาถึงความเห็นเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และบริเวณ ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มีบางประเด็นที่ความเห็นของบุคคล 2 กลุ่มนี้ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ เรื่องอัตราการใช้ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการในแต่ละสัปดาห์ การซ่อมบำรุงโต๊ะ เก้าอี้ และห้องเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดี การรักษาความสะอาดของห้องเรียน การรักษาสภาพแวดล้อมของห้องเรียน การจัดบริเวณสถานที่ให้สวยงาม ร่มรื่น ส่วนประเด็นที่มีความเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ การมีอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอต่อการเรียน การสอน การจัดจำนวนที่นั่งพักผ่อนให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา แหล่งอบายมุขอยู่ใกล้สถาบัน และการมีสนามกีฬา อุปกรณ์การเล่นที่เพียงพอ

สำหรับประเด็นที่สำคัญที่ผู้บริหารวิชาการเลือกใน 4 อันดับคือ อันดับแรกการมีอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ อันดับที่ 2 คือห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดี ไม่มีเสียงรบกวน อันดับที่ 3 คือการมีที่นั่งพักผ่อนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และอันดับที่ 4 คือการมีสนามกีฬาและอุปกรณ์การเล่นอย่างเพียงพอ

เมื่อพิจารณาถึงประเด็นสำคัญเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ และบริเวณ ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มีความเห็นเหมือนกันทุกอันดับดังได้กล่าวมาแล้ว แต่เมื่อพิจารณาตามสาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด พบว่าอันดับแรกมีความเห็นเหมือนกัน โดยให้ความสำคัญกับการมีอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ ที่เพียงพอต่อการเรียนการสอน สำหรับอันดับที่ 2 3 และ 4 นั้น มีความเห็นที่ไม่ตรงกันในบางกลุ่ม ดังรายละเอียดในตารางที่ 16

ตารางที่ 15 ความเห็นเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ บริเวณ

	สภาพที่เป็นจริง (\bar{X})		
	หัวหน้าภาค	คณบดี/รองอธิการบดี	t-test
1. อัตราการการใช้ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ในแต่ละสัปดาห์	4.05	4.09	- 0.26**
2. มีอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการที่เพียงพอต่อการเรียนการสอน	2.89	3.65	- 4.89
3. มีการซ่อมบำรุง โต๊ะ เก้าอี้ และห้องเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดี	3.44	3.66	- 1.44**
4. การรักษาความสะอาดของห้องเรียนกระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.54	3.76	- 1.42**
5. สภาพแวดล้อมของห้องเรียนมีสิ่งรบกวน	2.91	2.76	0.71**
6. บริเวณสถานที่สวยงาม สะอาด ร่มรื่น	3.54	3.90	- 2.18**
7. จำนวนที่นั่งพักผ่อนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	2.73	3.32	- 3.14
8. มีแหล่งอบายมุขอยู่ใกล้สถาบัน เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน	2.35	1.74	3.60
9. มีสนามกีฬา และอุปกรณ์การเล่นอย่างเพียงพอ	2.23	2.92	- 3.78

** ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01

ตารางที่ 16 การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ บริเวณ

	อันดับที่เลือก					
	หัวหน้า	คณบดี/	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม
	ภาค	รองอธิการ	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4
1. อัตราการการใช้ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ในแต่ละสัปดาห์	:	:	:	:	:	:
2. มีอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการที่เพียงพอต่อการเรียนการสอน	:	:	:	:	:	:
3. มีการซ่อมบำรุง โต๊ะ เก้าอี้ และห้องเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดี	:	:	:	:	:	:
4. การรักษาความสะอาดของห้องเรียนกระทำอย่างสม่ำเสมอ	:	:	:	:	:	:
5. สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวน	:	:	:	:	:	:
6. บริเวณสถานที่สวยงาม สะอาด ร่มรื่น	:	:	:	:	:	:
7. จำนวนที่นั่งพักผ่อนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	:	:	:	:	:	:
8. มีแหล่งอบายมุขอยู่ใกล้สถาบัน เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน	:	:	:	:	:	:
9. มีสนามกีฬา และอุปกรณ์การเล่นอย่างเพียงพอ	:	:	:	:	:	:

ห้องสมุด

ผู้บริหารวิชาการมีความเห็นเกี่ยวกับห้องสมุดในสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) ในทุกประเด็น

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของความเห็นระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าเกือบทุกประเด็นมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) จะมีความเห็นแตกต่างกัน 2 ประเด็นคือ ประเด็นแรกคือ ความเพียงพอและทันสมัยของหนังสือ วารสาร หนังสืออ้างอิงของสาขาวิชา ประเด็นที่ 2 คือ การจัดให้มีบรรยากาศดึงดูดนักศึกษ-

ษาให้เข้าใช้ห้องสมุด ซึ่งคะแนนเฉลี่ยใน 2 ประเด็นนี้ของหัวหน้าภาควิชาจะน้อยกว่าของคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการอย่างมีนัยสำคัญ

ประเด็นที่สำคัญ 4 อันดับสำหรับผู้บริหารวิชาการเลือกคือ อันดับที่ 1 ได้แก่ จำนวนหนังสือวารสาร หนังสืออ้างอิงและเอกสารอื่น ๆ ของสาขาวิชาเพียงพอและทันสมัย อันดับที่ 2 ได้แก่ การให้บริการของห้องสมุดที่เอื้อต่อการค้นคว้า วิจัย แก่คณาจารย์ อันดับที่ 3 ได้แก่ การมีงบประมาณที่เพียงพอในการจัดซื้อหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ที่ทันสมัยเข้าห้องสมุด อันดับที่ 4 ได้แก่ การให้อาจารย์ในคณะหรือภาควิชาซื้อหนังสือตามความต้องการของคณะหรือภาควิชา

เมื่อพิจารณาการให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับห้องสมุด ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าการให้ความสำคัญอันดับที่ 1 2 และ 3 เหมือนกัน กล่าวคือ อันดับแรกให้ความสำคัญกับจำนวนหนังสือ วารสาร หนังสืออ้างอิง และเอกสารอื่น ๆ ของสาขาวิชาที่เพียงพอและทันสมัย อันดับที่ 2 ให้ความสำคัญกับการให้บริการที่เอื้อต่อการค้นคว้าของอาจารย์ อันดับที่ 3 ให้ความสำคัญกับงบประมาณการจัดซื้อหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์ที่ทันสมัย ส่วนอันดับที่ 4 นั้น หัวหน้าภาควิชาให้ความสำคัญกับการมีบุคลากรที่เพียงพอกับการให้บริการในด้านต่าง ๆ ของห้องสมุดขณะที่คณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ให้ความสำคัญกับอำนาจในการตัดสินใจซื้อหนังสือของคณะหรือภาควิชา

เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาระดับสูงสุด พบว่าอันดับที่ 1 มีความเห็นสอดคล้องกันทุกกลุ่ม คือให้ความสำคัญกับจำนวนหนังสือ วารสาร และเอกสารอื่น ๆ ของสาขาวิชาที่เพียงพอและทันสมัย อันดับที่ 2 และ 3 กลุ่มที่ 2 3 และ 4 ให้ความสำคัญที่เอื้อต่อการค้นคว้าของอาจารย์ และงบประมาณที่เพียงพอกับการจัดซื้อหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์ที่ทันสมัย ขณะที่กลุ่มที่ 1 ให้ความสำคัญกับที่นั่งอ่านหนังสือเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาเป็นอันดับที่ 2 และเรื่องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ แก่อาจารย์และนักศึกษาเป็นอันดับที่ 3 ส่วนอันดับที่ 4 ความเห็นของแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 18

ตารางที่ 17 ความเห็นเกี่ยวกับห้องสมุด

	สภาพที่เป็นจริง (\bar{X})		
	หัวหน้าภาค	คณบดี/รองอธิการบดี	t-test
1. ที่นั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดมีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าใช้ห้องสมุด	3.19	3.58	- 2.40**
2. จำนวนหนังสือ วารสาร หนังสืออ้างอิง และเอกสารอื่น ๆ ของสาขาวิชา เพียงพอและทันสมัย	3.06	3.49	- 2.61
3. มีการตกแต่ง หรือจัดห้องสมุดให้มีบรรยากาศดึงดูดนักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุด	2.98	3.61	- 4.14
4. บุคลากรในห้องสมุดมีเพียงพอที่จะให้บริการในด้านต่าง ๆ เช่นการจัดหา การเก็บรักษา และบริการด้านอื่น ๆ	3.25	3.67	- 2.57**
5. ห้องสมุดให้บริการ และเอื้อต่อการค้นคว้า วิจัยของอาจารย์เป็นอย่างดี	2.88	3.27	- 2.37**
6. มีงบประมาณเพียงพอที่จัดซื้อหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ที่ทันสมัยเข้าห้องสมุด	3.66	3.76	- 0.51**
7. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ สู้อาจารย์และนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.12	3.56	- 2.53**
8. อาจารย์ในคณะ/ภาควิชาสามารถให้ห้องสมุดซื้อหนังสือตามความต้องการของคณะ/ภาควิชาได้	3.64	3.87	- 1.26**

** ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01

ตารางที่ 18 การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับห้องสมุด

อันดับที่เลือก

	<u>หัวหน้า คณบดี/</u>		<u>กลุ่ม</u>			
	<u>ภาค</u>	<u>รองอธิการ</u>	<u>ที่ 1</u>	<u>ที่ 2</u>	<u>ที่ 3</u>	<u>ที่ 4</u>
1. ที่นั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดมีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าใช้ห้องสมุด	:	:	:	:	:	:
	:	:	2	:	:	:
2. จำนวนหนังสือ วารสาร หนังสืออ้างอิง และเอกสารอื่น ๆ ของสาขาวิชา เพียงพอและทันสมัย	:	:	:	:	:	:
	1	1	1	1	1	1
3. มีการตกแต่ง หรือจัดห้องสมุดให้มีบรรยากาศดึงดูดนักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุด	:	:	:	:	:	:
	:	:	:	:	:	:
4. บุคลากรในห้องสมุดมีเพียงพอที่จะให้บริการในด้านต่าง ๆ เช่นการจัดหา การเก็บรักษา และบริการด้านอื่น ๆ	:	:	:	:	:	:
	4	:	:	4	:	:
5. ห้องสมุดให้บริการ และเอื้อต่อการค้นคว้า วิจัยของอาจารย์เป็นอย่างดี	:	:	:	:	:	:
	2	2	:	2	2	2
6. มีงบประมาณเพียงพอที่จัดซื้อหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ที่ทันสมัยเข้าห้องสมุด	:	:	:	:	:	:
	3	3	:	3	3	3
7. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ สู่อจารย์และนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	:	:	:	:	:	:
	:	:	3	:	:	4
8. อาจารย์ในคณะ/ภาควิชาสามารถให้ห้องสมุดซื้อหนังสือ ความความต้องการของคณะ/ภาควิชาได้	:	:	:	:	:	:
	:	4	4	:	4	:

กิจการนักศึกษา

ความเห็นในเรื่องกิจการนักศึกษา สภาพที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัย-
สำคัญ (.01) ในทุกประเด็น คะแนนเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์จะสูงกว่าสภาพที่เป็นจริงในทุกข้อ

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของความเห็นในเรื่องกิจการนักศึกษา ระหว่างหัวหน้า
ภาควิชา กับ คณบดี และ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าความเห็นในเรื่องนี้ไม่มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญในทุกประเด็น แสดงว่าความเห็นในเรื่องกิจการนักศึกษาสอดคล้องกันในผู้บริ-
หารทั้งสองกลุ่ม

ผู้บริหารวิชาการได้เลือกประเด็นที่สำคัญ 4 อันดับคือ อันดับแรกได้แก่การให้นักศึกษา
ได้รับประสบการณ์ในวิชาชีพที่นอกเหนือที่กำหนดไว้ในหลักสูตร อันดับที่ 2 ได้แก่จำนวนกิจกรรม
ทางวิชาการที่ชมรมต่าง ๆ จัดในแต่ละปีการศึกษา อันดับที่ 3 ได้แก่งบประมาณที่สนับสนุนให้นักศึก-
ษาจัดกิจกรรม และอันดับที่ 4 ได้แก่การมีบุคลากรที่กำกับดูแลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาอย่าง
เพียงพอ

เมื่อพิจารณาถึงการให้ความสำคัญเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ของกิจการนักศึกษา หัวหน้า
ภาควิชา คณบดี และ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ ตั้งแต่อันดับที่ 1
ถึง 4 เหมือนกันกับที่กล่าวมาแล้ว

เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด ทุกกลุ่มให้ความสำคัญอันดับแรกกับ
เรื่องประสบการณ์ในวิชาชีพ ที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร อันดับที่ 2 กลุ่มที่ 1 2 และ
3 ให้ความสำคัญกับจำนวนกิจกรรมทางวิชาการที่จัดขึ้นในแต่ละปี ขณะที่กลุ่มที่ 4 ให้ความสำคัญ
กับจำนวนองค์กร หรือชมรมที่นักศึกษาจะเข้าร่วมกิจกรรมได้ อันดับที่ 3 ทุกกลุ่มให้ความสำคัญ
กับงบประมาณที่สนับสนุนการจัดกิจกรรม ส่วนอันดับที่ 4 กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 4 ให้ความสำคัญกับจ่า
นวนบุคลากร ที่กำกับดูแลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาอย่างเพียงพอ ขณะที่กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3
ให้ความสำคัญกับความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ตารางที่ 19 ความเห็นเกี่ยวกับกิจการนักศึกษา

	สภาพที่เป็นจริง (\bar{X})		
	หัวหน้าภาค	คณบดี/รองอธิการบดี	t-test
1. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในวิชาชีพที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	2.93	3.14	- 1.45**
2. จำนวนองค์การ หรือชมรมที่นักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้	3.31	3.37	- 0.37**
3. จำนวนกิจกรรมทางวิชาการที่ชมรมต่าง ๆ จัดในแต่ละปีการศึกษา	2.93	2.96	- 0.81**
4. นักศึกษามีอิสระที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่	3.12	3.27	- 0.59**
5. นักศึกษาได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรม	2.98	3.07	- 0.53**
6. นักศึกษาได้รับความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	3.04	3.34	- 2.01**
7. มีจำนวนบุคลากรที่กำกับดูแลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาอย่างเพียงพอ	2.93	2.91	0.18**

** ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01

ตารางที่ 20 การเลือกประเด็นสำคัญเกี่ยวกับกิจการนักศึกษา

	อันดับที่เลือก					
	หัวหน้า	คณบดี/	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม
	ภาค	รองอธิการ	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4
1. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในวิชาชีพที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	:	:	:	:	:	:
	:	1	:	1	:	1
2. จำนวนองค์การ หรือชมรมที่นักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้	:	:	:	:	:	:
	:	:	:	:	:	2
3. จำนวนกิจกรรมทางวิชาการที่ชมรมต่าง ๆ จัดในแต่ละปีการศึกษา	:	:	:	:	:	:
	:	2	:	2	:	2
4. นักศึกษามีอิสระที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่	:	:	:	:	:	:
	:	:	:	:	:	:
5. นักศึกษาได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรม	3	:	3	:	3	:
	:	:	:	:	4	:
6. นักศึกษาได้รับความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	:	:	:	:	4	:
	:	:	:	:	4	:
7. มีจำนวนบุคลากรที่กำกับดูแลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาอย่างเพียงพอ	:	:	:	:	:	:
	:	4	:	4	:	4

การประชาสัมพันธ์

ความเห็นของผู้บริหารวิชาการต่อเรื่องการประชาสัมพันธ์ ในสภาพที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) ในทุกประเด็น คะแนนเฉลี่ยของสภาพที่ต้องการจะสูงกว่าสภาพที่เห็นจริงในทุกข้อ

ความเห็นในเรื่องนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) ในทุกประเด็น ระหว่างกลุ่มผู้บริหารวิชาการระดับหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 21

ประเด็นที่สำคัญที่ผู้บริหารวิชาการเลือก 4 อันดับคือ อันดับที่ 1 ได้แก่การมีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ภาวนอกสถาบัน อันดับที่ 2 ได้แก่การประชาสัมพันธ์ผลงานของนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าอย่างต่อเนื่อง อันดับที่ 3 ได้แก่การให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์ทั้งในระดับภาควิชา คณะ และสถาบัน และอันดับที่ 4 ได้แก่การมีงบประมาณสนับสนุนการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ

เมื่อพิจารณาระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญอันดับแรกกับการมีความสำคัญอันดีกับหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ นอกสถาบัน สำหรับความสำคัญอันดับที่ 2 และ 3 มีความแตกต่างกันระหว่าง แต่เหมือนกันในการให้ความสำคัญอันดับที่ 4 ซึ่งเป็นเรื่องงบประมาณการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด อันดับแรก ทุกกลุ่มวิชาให้ความสำคัญกับการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงาน หรือองค์กรภาวนอกสถาบัน สำหรับอันดับที่ 2 กลุ่มที่ 2 3 และ 4 ให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ผลงานของนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าอย่างต่อเนื่อง ขณะที่กลุ่มที่ 1 ให้ความสำคัญกับงบประมาณสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ อันดับที่ 3 มีความเห็นในการให้ความสำคัญค่อนข้างหลากหลาย ส่วนอันดับที่ 4 กลุ่มที่ 2 3 และ 4 ให้ความสำคัญกับงบประมาณสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ ดังรายละเอียดตารางที่ 22

ตารางที่ 21 ความเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์

	สภาพที่เป็นจริง (\bar{X})		
	หัวหน้าภาค	คณบดี/รองอธิการบดี	t-test
1. สถาบันมีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงาน หรือองค์การต่าง ๆ นอกสถาบัน	3.44	3.58	- 1.14**
2. ได้มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของนักศึกษาปัจจุบัน และศิษย์เก่าอย่างต่อเนื่อง	2.55	2.76	- 1.54**
3. ชื่อเสียงของคณะ/ภาควิชา มาจากการประชาสัมพันธ์ของสถาบัน	2.65	2.74	- 0.59**
4. มีการเผยแพร่ข่าวสารของสถาบันให้กับศิษย์เก่าอย่างต่อเนื่อง	2.47	2.57	- 0.53**
5. การประชาสัมพันธ์ในปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเชิงวิชาการ	2.83	2.81	0.13**
6. การให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์ของคณะ/ภาควิชา หรือสถาบัน	2.71	2.80	- 0.51**
7. จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ของสถาบันมีเพียงพอ	2.65	2.46	1.24**
8. มีงบประมาณสนับสนุนการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ	2.87	2.98	- 0.65**

** ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01

ตารางที่ 22 การเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์

	อันดับที่เลือก					
	หัวหน้า	คณบดี/	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม
	ภาค	รองอธิการ	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4
1. สถาบันมีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงาน หรือองค์กร :	:	:	:	:	:	:
ต่าง ๆ นอกสถาบัน	: 1	: 1	: 1	: 1	: 1	: 1
2. ได้มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของนักศึกษาปัจจุบัน :	:	:	:	:	:	:
และศิษย์เก่าอย่างต่อเนื่อง	:	: 2	:	: 2	: 2	: 2
3. ชื่อเสียงของคณะ/ภาควิชามาจากการประชาสัมพันธ์ :	:	:	:	:	:	:
ของสถาบัน	:	:	:	:	:	: 3
4. มีการเผยแพร่ข่าวสารของสถาบันให้กับศิษย์เก่า :	:	:	:	:	:	:
อย่างต่อเนื่อง	: 3	:	: 3	: 3	:	:
5. การประชาสัมพันธ์ในปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการ :	:	:	:	:	:	:
ประชาสัมพันธ์กิจกรรมเชิงวิชาการ	:	:	:	:	:	:
6. การให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์ของคณะ/ :	:	:	:	:	:	:
ภาควิชา หรือสถาบัน	: 2	: 3	:	:	:	:
7. จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ของสถาบันมีเพียงพอ :	:	:	:	:	:	:
:	:	:	: 4	:	: 3	:
8. มีงบประมาณสนับสนุนการประชาสัมพันธ์อย่าง :	:	:	:	:	:	:
เพียงพอ	: 4	: 4	: 2	: 4	: 4	: 4

การวิจัยและการสร้างผลงานวิชาการ

ความเห็นเกี่ยวกับการวิจัยและการสร้างผลงานทางวิชาการ ของผู้บริหารวิชาการในสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) ในทุกประเด็น เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของความเห็น ระหว่างกลุ่มหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าความเห็นของบุคคลทั้ง 2 กลุ่มนี้ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (.01) ในเกือบทุกประเด็น จะมีอยู่เพียงข้อเดียวที่มีความเห็นแตกต่างกัน คือปริมาณงานประจำที่ได้รับมอบหมายเพื่อการทําวิจัย หรือสร้างผลงานทางวิชาการอื่น ๆ ซึ่งหัวหน้าภาควิชาให้ความเห็นในเรื่องนี้มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า (1.85) ในขณะที่คณบดีและรองคณบดีให้ความเห็นในเรื่องนี้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ปานกลางเล็กน้อย (2.59) นั่นคือหัวหน้าภาควิชาเห็นว่าปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นอุปสรรคต่อการทําวิจัย หรือสร้างผลงานทางวิชาการ

ประเด็นที่สำคัญ 4 อันดับของผู้บริหารวิชาการเลือกคือ อันดับที่ 1 ได้แก่การให้อาจารย์เข้าสัมมนา ฝึกอบรม เพื่อกระตุ้นให้มีการทําวิจัยมากขึ้น อันดับที่ 2 ได้แก่การมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย และการสร้างผลงานทางวิชาการ อันดับที่ 3 ได้แก่การมีงบประมาณสนับสนุนการวิจัยและอันดับที่ 4 ได้แก่ปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อการทําวิจัยหรือสร้างผลงานทางวิชาการ ซึ่งในปัจจุบัน (สภาพที่เป็นจริง) ภาระงานที่ได้รับมอบหมายอาจเป็นปัญหาต่อการวิจัยหรือสร้างผลงานทางวิชาการอื่น ๆ (คะแนนเฉลี่ย = 2.10)

เมื่อพิจารณาถึงการให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการวิจัย และการสร้างผลงานทางวิชาการ ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ พบว่าการให้ความสำคัญอันดับแรก และอันดับที่ 4 มีความแตกต่างกัน หัวหน้าภาควิชาให้ความสำคัญกับปริมาณงานประจำที่ได้รับมอบหมาย เพื่อต่อการทําวิจัย เป็นอันดับแรก ขณะที่คณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้เป็นอันดับที่ 4 แต่ให้ความสำคัญอันดับแรกกับการให้อาจารย์เข้าสัมมนา ฝึกอบรม เพื่อกระตุ้นให้ทําวิจัยเป็นอันดับแรก ส่วนอันดับที่ 2 และ 3 ผู้บริหารทั้ง 2 กลุ่มให้ความสำคัญกับงบประมาณสนับสนุนการวิจัย และนโยบายส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และผลิตผลงานทางวิชาการ

เมื่อพิจารณาคามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 ให้ความสำคัญกับอันดับที่ 1 2 และ 3 เหมือนกัน ต่างกันเฉพาะอันดับที่ 4 ส่วนกลุ่มอื่น ๆ มีการให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ แตกต่างกัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 24

ตารางที่ 23 ความเห็นเกี่ยวกับการวิจัย การผลิตผลงานทางวิชาการ

	สภาพที่เป็นจริง (\bar{X})		
	หัวหน้าภาค	คณบดี/รองอธิการบดี	t-test
1. ให้อาจารย์เข้าสัมมนา ฝึกอบรม เพื่อกระตุ้นให้ทำ วิจัยในแต่ละปีการศึกษา	2.98	3.14	- 1.05**
2. งบประมาณของสถาบันที่จะสนับสนุนการวิจัย	2.85	3.27	- 2.31**
3. ความสนใจของอาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่จะทำ การวิจัย	2.24	2.27	- 0.21**
4. นโยบายของสถาบันมีส่วนส่งเสริม และสนับสนุนให้ อาจารย์ทำการวิจัย และผลิตผลงานทางวิชาการ	2.93	3.21	- 1.58**
5. จำนวนงานวิจัยของอาจารย์ในคณะ/ภาควิชา ใน ระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	1.83	1.81	0.16**
6. จำนวนอาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่เขียนบทความทาง วิชาการ ตำรา หรือเอกสารประกอบการสอนใน ระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	2.08	2.30	- 1.28**
7. จำนวนอาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่เสนอผลงานทาง วิชาการในการสัมมนา หรือการประชุมวิชาการ ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	1.82	1.96	- 0.88**
8. ปริมาณงานประจำที่ได้รับมอบหมายเพื่อการทำ วิจัย หรือผลิตผลงานวิชาการอย่างอื่น	1.85	2.59	- 4.53

** ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ตารางที่ 24 การเลือกประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการวิจัย การผลิตผลงานทางวิชาการ

อันดับที่เลือก

	<u>หัวหน้า</u>		<u>กลุ่ม</u>			
	<u>ภาค</u>	<u>รองอธิการ</u>	<u>ที่ 1</u>	<u>ที่ 2</u>	<u>ที่ 3</u>	<u>ที่ 4</u>
1. ให้อาจารย์เข้าสัมมนา ฝึกอบรม เพื่อกระตุ้นให้ทำ วิจัยในแต่ละปีการศึกษา	:	:	:	:	:	:
	:	1	1	:	1	:
2. งบประมาณของสถาบันที่จะสนับสนุนการวิจัย	2	2	2	4	2	2
3. ความสนใจของอาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่จะทำ การวิจัย	:	:	:	:	:	:
	4	:	4	3	:	4
4. นโยบายของสถาบันมีส่วนส่งเสริม และสนับสนุนให้ อาจารย์ทำการวิจัย และผลิตผลงานทางวิชาการ	:	:	:	:	:	:
	3	3	3	2	3	3
5. จำนวนงานวิจัยของอาจารย์ในคณะ/ภาควิชา ใน ระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	:	:	:	:	:	:
	:	:	:	:	:	:
6. จำนวนอาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่เขียนบทความทาง วิชาการ ตำรา หรือเอกสารประกอบการสอนใน ระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	:	:	:	:	:	:
	:	:	:	:	:	:
7. จำนวนอาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่เสนอผลงานทาง วิชาการในการสัมมนา หรือการประชุมวิชาการ ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	:	:	:	:	:	:
	:	:	:	:	:	:
8. ปริมาณงานประจำที่ได้รับมอบหมายเื่อต่อการทำ วิจัย หรือผลิตผลงานวิชาการอย่างอื่น	:	:	:	:	:	:
	1	4	:	1	4	1

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง เภสัชพิจารณาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีวัตถุประสงค์ประการแรก ต้องการศึกษาระดับความสำคัญของภารกิจด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประการที่ 2 ต้องการเปรียบเทียบ ความเห็นของผู้บริหารวิชาการในสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ ในประเด็นต่าง ๆ ขององค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษา ประการที่ 3 ต้องการเรียงอันดับความสำคัญขององค์ประกอบหลัก โดยจำแนกตามตำแหน่งบริหาร และสาขาที่สำเร็จการศึกษาของผู้บริหารวิชาการ ประการที่ 4 ต้องการเปรียบเทียบความเห็นของผู้บริหารวิชาการ ในประเด็นต่างๆ ขององค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่งบริหาร ประการที่ 5 ต้องการเรียงอันดับความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ขององค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่งบริหาร และสาขาที่สำเร็จการศึกษา

การศึกษาค้นคว้านี้ ได้สอบถามข้อมูลจากผู้บริหารวิชาการ ระดับหัวหน้าภาควิชา คณบดี และรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวน 24 สถาบัน มีแบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 158 ชุด ในแบบสอบถามได้สอบถามถึงภารกิจของสถาบันการศึกษา และองค์ประกอบที่สำคัญของความเป็นเลิศทางการศึกษา เช่น การบริหารและการจัดการทั่วไปของคณะหรือภาควิชา หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน คุณภาพของอาจารย์ คุณภาพของนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน อาคาร สถานที่ ห้องสมุด กิจกรรมนักศึกษา การวิจัยและการสร้างผลงานทางวิชาการ และการประชาสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา รองลงไปได้แก่การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามลำดับ

สำหรับองค์ประกอบที่สำคัญ 5 อันดับ ที่ทำให้สถาบันการศึกษามีความเป็นเลิศทางการศึกษา ตามความเห็นของผู้บริหารวิชาการ เรียงจากอันดับที่ 1 ถึง 5 คือ คุณภาพของอาจารย์ หลักสูตรที่ใช้เพื่อการเรียนการสอน ห้องสมุดหรือศูนย์การค้นคว้า คุณภาพของนักศึกษา การวิจัยและการสร้างผลงานของอาจารย์ประจำ ตามลำดับ

แต่เมื่อพิจารณาการให้ความสำคัญ กับองค์ประกอบต่าง ๆ ระหว่างหัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ หรือพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด พบว่าเกือบทุกกลุ่มให้ความสำคัญกับคุณภาพของอาจารย์ที่สอน หลักสูตรการเรียนการสอน ห้องสมุด และการวิจัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ สถาบันที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับคุณภาพของอาจารย์นั้น ได้พิจารณาถึงประเด็นต่าง ๆ คือ ความสามารถที่สอนใน สาขาวิชาเอก คุณวุฒิของอาจารย์ การดำรงตำแหน่งทางวิชาการ การพัฒนาอาจารย์โดยการให้ ทุนศึกษาต่อ การสร้างผลงานทางวิชาการ การวิจัย ตลอดจนการเป็นกรรมการในสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งความเห็นในสภาพที่เป็นจริง ของประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ ระหว่างหัวหน้า ภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เกือบไม่มีความแตกต่างกัน มีอยู่เพียงประเด็น เดียว คือ จำนวนอาจารย์ที่สามารถสอนในชั้นปีสูง ๆ ซึ่งหัวหน้าภาควิชาเห็นว่ายังมีจำนวนน้อย สำหรับประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับคุณภาพอาจารย์ คือ การมีอาจารย์ประจำที่สามารถสอนในชั้นปีสูง ๆ การมีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิส่ง การพัฒนาอาจารย์ประจำโดยการให้ทุนศึกษาต่อ การสัมมนา การฝึก อบรม และการสร้างผลงานทางวิชาการ

ในด้านของหลักสูตร ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากอีกประการหนึ่ง ที่จะทำให้ สถาบันมีความเป็นเลิศทางการศึกษา ประเด็นต่าง ๆ ขององค์ประกอบนี้ ที่หัวหน้าภาควิชา กับคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มีความเห็นในสภาพที่เป็นจริงที่แตกต่างกัน คือ เรื่องระบบ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน กับเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตรและประสบการณ์ในวิชา ชีพ ประเด็นที่สำคัญขององค์ประกอบนี้ ที่ผู้บริหารวิชาการคิดว่าสำคัญ คือ เนื้อหาของหลักสูตร ต้องมีความลึกซึ้งทางวิชาการ และตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน มีกิจกรรมเสริม หลักสูตรอย่างเพียงพอ ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ และต้องมีระบบการวัดและ ประเมินผลการเรียนการสอนที่แน่นอน ซึ่งความเห็นนี้มีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ระหว่าง กลุ่มหัวหน้าภาควิชา กับกลุ่มคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ แต่เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชา ที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด การให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ข้างต้นมีการลำดับอันดับความสำคัญ บ้าง แต่ยังคงประเด็นที่กล่าวถึงไว้เช่นเดิม

สำหรับห้องสมุด มีประเด็นที่ผู้บริหารวิชาการคิดว่าสำคัญ คือ จำนวนหนังสือ วารสาร หนังสืออ้างอิง และเอกสารอื่น ๆ ของสาขาวิชา มีเพียงพอและทันสมัย การให้บริการของ ห้องสมุดที่เอื้อต่อการค้นคว้า วิจัย แก่คณาจารย์ การมีงบประมาณที่เพียงพอในการจัดซื้อหนังสือ

วารสาร และสิ่งพิมพ์เข้าห้องสมุด นอกจากนี้ยังต้องให้อาจารย์ในคณะหรือภาควิชา สามารถซื้อหนังสือได้ตามความต้องการของคณะหรือภาควิชา ซึ่งความเห็นนี้เมื่อพิจารณาตามกลุ่มหัวหน้าภาควิชา และกลุ่มคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ หรือพิจารณาตามกลุ่มสาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด ก็มีความเห็นที่คล้ายคลึงกันกับที่กล่าวมาแล้ว

องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ คุณภาพของนักศึกษา ซึ่งได้พิจารณาถึงผลการเรียนของนักเรียนที่มาเข้าศึกษาในสถาบัน อัตราการแข่งขันของผู้สมัครเข้าเรียน การจัดจำนวนนักศึกษาให้เหมาะกับลักษณะวิชาที่เรียน การเอาใจใส่ในการเรียน กิริยามารยาท การเข้าร่วมกิจกรรม การถูกรีวิว ความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งประเด็นเหล่านี้ที่ผู้บริหารวิชาการคิดว่าสำคัญ คือ การจัดจำนวนนักศึกษาให้เหมาะกับลักษณะวิชาที่เรียน การเอาใจใส่ในการเรียนของนักศึกษา ความสนใจในการทำและร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิริยามารยาท ความประพฤติของนักศึกษา แต่ถ้าพิจารณาตามกลุ่มของหัวหน้าภาควิชา กับกลุ่มของคณบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ หรือพิจารณาตามกลุ่มของสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด การให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณภาพของนักศึกษา มีความแตกต่างกันบ้างในอันดับความสำคัญ แต่ยังคงประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

การวิจัย และการสร้างผลงานทางวิชาการ ได้พิจารณาถึงประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง คือ การเข้าสัมมนา การฝึกอบรม เพื่อกระตุ้นให้ทำวิจัย นโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการทำวิจัยและผลิตผลงานทางวิชาการ งบประมาณสนับสนุนการทำวิจัย ความสนใจของคณาจารย์ที่ทำวิจัย งานวิจัย และผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ในระยะเวลาที่ผ่านมา ตลอดจนปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อการวิจัยหรือผลิตผลงานทางวิชาการหรือไม่ ซึ่งประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวผู้บริหารวิชาการได้ให้ความสำคัญในเรื่อง การให้อาจารย์เข้าสัมมนา ฝึกอบรม เพื่อกระตุ้นให้ทำวิจัย งบประมาณที่นำมาสนับสนุนการวิจัย นโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ทำวิจัยและผลิตผลงานทางวิชาการ และปริมาณงานประจำที่ได้รับมอบหมายเพื่อการวิจัยและผลิตผลงานทางวิชาการ

อภิปรายผล

ในการวิจัยเกณฑ์ในการวัดความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนครั้งนี้ ได้ใช้เกณฑ์
ความเห็นของผู้บริหารวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา คือ ระดับหัวหน้าภาควิชา คณบดีและรอง
อธิการฝ่ายวิชาการดี ซึ่งเป็นผู้ที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะหัวหน้าภาค
วิชามีบทบาทค่อนข้างมากในการสรรหาอาจารย์ประจำ และอาจารย์พิเศษมาสอนนักศึกษาที่อยู่ใน
ความรับผิดชอบของภาควิชา ศาสตราจารย์ ดร.อาภรณ์ อากาศิรม ได้กล่าวไว้ในปาฐกถา เรื่อง
"การพึ่งตนเองโดยคงความเป็นเลิศทางวิชาการ" ในการประชุมทางวิชาการประจำปี เรื่อง
การพึ่งตนเองของมหาวิทยาลัยของรัฐกับความเป็นเลิศทางวิชาการ จัดโดยที่ประชุมอธิการบดี
แห่งประเทศไทย ปี 2531 ได้ให้ความเห็นว่า หัวหน้าภาควิชาควรเป็น Academic Leader
ของสาขาวิชานั้น ๆ ไม่ใช่ทำหน้าที่เพียงประสานงานเท่านั้น สถาบันจะมีความเป็นเลิศทางวิชา
การได้ต้องมีอาจารย์ที่มีความสามารถทางวิชาการสูง ไม่ใช่ทำหน้าที่เพียงผู้สอน ต้องทำการวิจัย
และสร้างผลงานทางวิชาการให้เป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการ ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้ก็พบใน
ลักษณะเดียวกัน ผู้บริหารวิชาการ ไม่ว่าจะพิจารณาในภาพรวม หรือพิจารณาระหว่างกลุ่มของ
ระดับบริหาร หรือสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด ก็ให้ความสำคัญอันดับแรกกับคุณภาพของ
อาจารย์ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะเป็นเลิศทางวิชาการได้ ต้องมี
อาจารย์ที่มีคุณภาพสูง เพราะอาจารย์เป็นผู้ที่สร้างผลงานทางวิชาการ ไม่ว่าจะป็นงานวิจัย
ตำรา บทความทางวิชาการ หรืองานทางวิชาการอื่นๆ ซึ่งผลงานเหล่านี้จะสร้างชื่อเสียงทางด้าน
วิชาการให้แก่สถาบัน และเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งชื่อเสียงด้านวิชาการนี้เป็นสิ่งที่สถาบันการ
ศึกษาทุกแห่งปรารถนาที่สุด

การที่สถาบันจะมีอาจารย์ดี และมีความสามารถด้านวิชาการที่สูงนั้น เป็นกลยุทธ์ใน
การสรรหาและการพัฒนาอาจารย์ ซึ่งการสรรหานั้นสถาบันหลายแห่งใช้กลยุทธ์เชิงรุก โดยการ
เสาะแสวงหาว่าคนดีและเก่งนั้นอยู่ที่ใด ก็จะเชิญชวนให้มาร่วมงานด้วย เพราะการรอนกว่าจะ
มีคนดีและเก่งมาสมัครเป็นอาจารย์มีโอกาสนั้นเป็นไปได้ค่อนข้างยาก แต่การใช้วิธีเชิงรุกก็มีปัญหา
การยอมรับวัฒนธรรมขององค์การ ว่าสามารถเข้ากับวัฒนธรรมการทำงานเชิงวิชาการขององค์
การนั้นได้หรือไม่ ถ้ายอมรับได้ก็เป็นโอกาสที่ดีของสถาบันที่ได้คนดีและเก่งมาร่วมงาน และเป็นวิธี
การสรรหาทรัพยากรบุคคลที่ใช้เวลาอันสั้น

ส่วนการพัฒนาอาจารย์นั้น ส่วนมากจะใช้วิธีให้ทุนศึกษาต่อ ฝึกอบรม สัมมนา ศึกษานอกชั้น เป็นต้น ซึ่งวิธีการเหล่านี้ก็มีส่วนเพิ่มความสามารถของอาจารย์ประจำได้ระดับหนึ่ง โดยเฉพาะการปรับคุณวุฒิของอาจารย์ให้เป็นระดับปริญญาโทหรือเอกในอัตราส่วนที่สูง และหวังที่จะได้คนดีและมีความสามารถทางวิชาการ ที่จะสร้างชื่อเสียงให้สถาบัน แต่ในขณะเดียวกัน สถาบันต้องมีนโยบายและมาตรการที่จะรักษาคนดีและมีความสามารถให้อยู่กับสถาบันนาน ๆ หรืออยู่ตลอดไปชั่วชีวิตการทำงานก็จะเป็นสิ่งที่ดี เพราะงานวิชาการเป็นงานสะสมประสบการณ์และความรู้ การสร้างและพัฒนาโดยไม่รักษาสิ่งที่สร้างและพัฒนาไว้ ถือว่าเป็นการสูญเสียขององค์การนั้น

ส่วนมาตรการที่จะรักษาอาจารย์ที่ดีและเก่ง ให้อยู่กับสถาบันได้นาน ๆ ก็เป็นกลยุทธ์ที่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ นำมาใช้ซึ่งมีความแตกต่างกัน โดยทั่วไปแล้วมุ่งไปที่ผลตอบแทนของอาจารย์ต้องใกล้เคียงกับหน่วยงานธุรกิจอื่น ๆ มิฉะนั้นอาจารย์จะออกไปอยู่หน่วยงานธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า นอกจากนี้สวัสดิการต่าง ๆ ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน ที่จะทำให้อาจารย์รู้สึกมีความมั่นคงในชีวิต มีความก้าวหน้าในหน้าที่ การทำงานที่มีความสบายใจหรือมีความสุข จะมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะดึงดูดให้อาจารย์อยู่กับสถาบันได้นาน สาเหตุการลาออกของอาจารย์ ส่วนมากมักจะเป็นปัญหาจากผลตอบแทน ที่มีหน่วยงานอื่นเสนอให้สูงกว่า กับปัญหาการคับข้องใจ อันเนื่องมาจากปัญหาการขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชา ดังนั้นบรรรยากาศการทำงานในสถาบันการศึกษา ควรเป็นในลักษณะเพื่อนร่วมงาน ร่วมกันคิดร่วมกันทำ มากกว่าในลักษณะการสั่งงานแบบผู้บังคับบัญชาสั่งผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะก่อให้เกิดบรรยากาศไม่ดีในทางวิชาการ เพราะผู้ที่เป็นอาจารย์ ส่วนมากจะรู้สึกว่าตนเองมีศักดิ์ศรี ชอบความเป็นอิสระ รับผิดชอบในภารกิจการสอน มากกว่าจะทำงานเพียงสนองคำสั่งด้านเดียว บรรยากาศที่เหมาะสมกับงานวิชาการ จึงเป็นลักษณะปรึกษาหารือกัน และมีอิสระในการทำงาน

ในด้านของหลักสูตรการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญมากในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะอย่างไร ลักษณะเด่นของบัณฑิตแต่ละสถาบัน มักจะมาจากการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ หลักสูตรจึงต้องมีการปรับปรุงอยู่เสมอ เช่นอาจจะปรับปรุงทุกระยะเวลา 5 ปี มีการเพิ่มวิชาใหม่ ๆ ในหลักสูตรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น หลักสูตรต้องตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และสิ่งสำคัญต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเป็นการเสริมความรู้อีกทางหนึ่ง ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตนในอนาคต เพราะผู้ที่เข้าร่วมและทำกิจกรรมระหว่างที่ยังศึกษาอยู่ เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปมักจะประสบ

ความสำเร็จในการทำงานมากกว่าผู้ที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ สถาบันอุดมศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ลักษณะของกิจกรรมเสริมหลักสูตร อาจอยู่ในกิจกรรมของคณะ ชมรม องค์การนิสิตนักศึกษา ที่มีวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในการก่อตั้งชมรมหรือองค์การนั้นขึ้นมา ซึ่งสมาชิกสามารถเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจของตนเองได้ นอกจากนี้ในหลักสูตรเองก็อาจจะกำหนดไว้ว่า ผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนั้นได้ ต้องผ่านกิจกรรมบังคับอะไรบ้าง เช่น ผ่านการฝึกงาน ผ่านการดูงาน ผ่านการทดสอบภาคปฏิบัติ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ผู้บริหารหลักสูตรสามารถกำหนดไว้ตามความเหมาะสม

ห้องสมุดซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของความเป็นเลิศทางการศึกษา เปรียบเสมือนขุมทรัพย์ของความรู้ ที่จะให้อาจารย์และนักศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ห้องสมุดจึงต้องมีหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อต่าง ๆ ทั้งสมัยและมากพอที่จะให้บริการแก่นักศึกษา และคณาจารย์ ตลอดจนมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะช่วยในการค้นคว้าอย่างรวดเร็ว สถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ จะเน้นเรื่องห้องสมุดเป็นสำคัญ เมื่อมีผู้ไปเยี่ยมชมสถาบัน มักจะพาไปดูความก้าวหน้าและความทันสมัยของสมุดของตน ห้องสมุดจึงเป็นสถานที่ที่จะสร้างความเชื่อถือทางวิชาการให้แก่สถาบันการศึกษาได้ ดังนั้น สถาบันการศึกษาน่าจะมีอาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศ มีที่นั่งอย่างน้อยร้อยละ 20 ของนักศึกษาทั้งหมด มีอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการค้นคว้าที่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด

คุณภาพของนักศึกษาก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะเปรียบเสมือนเป็นวัตถุดิบของสถาบันการศึกษาที่จะนำมาผลิตเป็นบัณฑิต ถ้านักศึกษามีคุณภาพที่ดี คือเรียนเก่ง มีกิริยามารยาทดี ก็เชื่อได้ว่าจะได้บัณฑิตที่มีคุณภาพดีด้วย แต่จะทำอย่างไรให้ได้คนดี และเก่งเข้ามาเรียน สถาบันจำเป็นต้องมีระบบการคัดเลือกผู้เข้าเรียนที่มีประสิทธิภาพ ที่สามารถจำแนกคนเก่งและไม่เก่งได้ และเมื่อผ่านเข้ามาเรียนได้แล้ว ต้องกวาดขันด้านการเรียนการสอนอย่างจริงจัง สถาบันต้องกำหนดนโยบายที่จะจัดการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาอย่างชัดเจน การจัดจำนวนนักศึกษาต้องเหมาะสมกับลักษณะวิชานั้น ๆ ไม่จัดชั้นเรียนให้มีจำนวนนักศึกษามากเกินไป โดยเฉพาะวิชาที่มีภาคปฏิบัติ ต้องมีอุปกรณ์ที่เพียงพอที่จะฝึกปฏิบัติอย่างทั่วถึง ในด้านกิริยามารยาทก็เป็นสิ่งที่ละเลยไม่ได้เช่นกัน ควรมีการอบรมการปฏิบัติตนในสิ่งที่ควรและไม่ควร มีการอบรมจริยธรรม เป็นต้น

ในด้านคุณภาพของบัณฑิตนั้น มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของนักศึกษาและหลักสูตรของการเรียนการสอน ผลงานของศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันที่ทำให้สังคมยอมรับ ก็จะเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้สถาบันมีความเป็นเลิศทางการศึกษา

ในเรื่องการวิจัยและการสร้างผลงานทางวิชาการ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของอาจารย์ในสถาบัน เพราะอาจารย์เป็นผู้สร้างผลงานเหล่านี้ มีสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งที่มีชื่อเสียงจากการมีผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับของสังคม สถาบันควรกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ได้ทำวิจัย หรือสร้างผลงานทางวิชาการในรูปแบบอื่น ๆ โดยการสนับสนุนงบประมาณ การฝึกอบรม หรือเข้าสัมมนา เพื่อกระตุ้นให้อาจารย์สร้างผลงานทางวิชาการ ในขณะที่เดียวกัน ก็ต้องให้อาจารย์ได้มีโอกาสที่จะสร้างผลงานที่แท้จริง ไม่ใช่เพียงแต่มีนโยบายที่จะส่งเสริมและสนับสนุน แต่ไม่มีมาตรการและแนวทางปฏิบัติอย่างแท้จริง อาจารย์ยังใช้เวลาส่วนใหญ่เพื่อการสอน ไม่มีเวลาที่จะสร้างผลงานทางวิชาการอื่น ผลที่ตามมาทำให้อาจารย์ไม่มีผลงานทางวิชาการที่จะนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งตำแหน่งทางวิชาการก็เป็นดัชนีตัวหนึ่งระบุถึงคุณภาพของอาจารย์ในสถาบันการศึกษา

เนื่องจากความเป็นเลิศทางวิชาการ ส่วนหนึ่งมาจากผลงานทางวิชาการของคณาจารย์สถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง จึงสรรหาอาจารย์ที่มีความสามารถทางวิชาการสูงมาเป็นอาจารย์ประจำเพื่อสร้างชื่อเสียงทางวิชาการให้สถาบัน ซึ่งก็เป็นกลยุทธ์ประการหนึ่งในการสร้างความเป็นเลิศทางการศึกษา

ในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนนั้น สาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ และได้ให้ความสำคัญกับอุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่อันดับที่ 3 เช่นเดียวกับสาขาวิชาแพทยศาสตร์และพยาบาลศาสตร์ ให้ความสำคัญกับอุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่อันดับที่ 4 เพราะสาขาวิชาเหล่านี้ ต้องใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนในการฝึกปฏิบัติ จำเป็นต้องมีอุปกรณ์ที่เพียงพอและทันสมัย ดร.อาณัติ อาภาภิรม กล่าวไว้ในปาฐกถา เรื่อง "การพึ่งตนเองโดยคงความเป็นเลิศทางวิชาการ" เกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการวิจัย ถือว่าเป็นดัชนีชี้ความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันการศึกษา ไม่ยิ่งหย่อนกว่าปัจจัยอื่น ๆ โดยเฉพาะอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการ ต้องลงทุนค่อนข้างสูง แต่มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนและการทำวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันที่เปิดสอนทางด้านนี้ต้องให้ความสำคัญกับอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องเกณฑ์พิจารณาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนครั้งนี้ เป็นการพิจารณาในภาพรวมทั้งสถาบันการศึกษา ถ้าจะเป็นสถาบันที่มีความเป็นเลิศทางการศึกษา มี กฎเกณฑ์ หรือองค์ประกอบอะไรที่ควรคำนึงถึงบ้าง ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำมากำหนด นโยบายของสถาบันการศึกษาได้ ว่าควรให้ความสำคัญกับสิ่งใดมากน้อยเท่าไร ดังได้กล่าวมาแล้ว แต่การศึกษาในเรื่องนี้อาจศึกษาในแนวทางอื่น ซึ่งผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะแนวทางที่อาจเป็นไปได้คือ

1. การสอบถามองค์ประกอบความเป็นเลิศทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน อาจให้ตอบเป็นคำร้อยละ หรือบอกเป็นจำนวนที่คิดว่าควรจะเป็นเท่าไร อาจจะได้ภาพที่ชัดเจน กว่าคำถามความเห็นว่ามีมากน้อยเท่าไร หรือต้องการให้มีมากน้อยเท่าไร เช่นในการศึกษาใน ครั้งนี้

2. ความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นสิ่งที่สถาบันการศึกษาทุกแห่งพึงประสงค์ แต่สถาบัน ไม่สามารถจะดำเนินการให้ทุกสาขาวิชามีความเป็นเลิศที่เท่าเทียมกันได้ ต้องเลือกสาขาที่ สถาบันมีความพร้อมมากที่สุด ดังนั้นจะมการศึกษาเกณฑ์ในการพิจารณาความเป็นเลิศเฉพาะ สาขาวิชา ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อภาควิชา เพราะเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างผลงานวิชาการด้านต่าง ๆ ที่จะทำให้อาควิชามีความเป็นเลิศทางวิชาการ

3. อาจศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ที่มีขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก ว่ามี เกณฑ์ที่ควรพิจารณาเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร เนื่องจากสถาบันขนาดเล็กอาจอยู่ในระยะ การดำเนินการเพื่อความอยู่รอด อาจมองปัญหาต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากสถาบัน ที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งผ่านระยะเริ่มแรกมาแล้ว

บรรณานุกรม

- Besag, Frank P. 1985. Statistics for The Helping Professions.
London : Sage Publications.
- Miller, Richard I. 1980. The Assessment of College Performance.
San Francisco : Jossey - Bass Publishers.
- Watanangura, A. 1984. "Department Excellency : Criteria Used by
Deapartment Heads at Public Comprehensive Universities and
Colleges". Unpublished Ph.D. Dissertation, Oklahoma State
University.
- กองสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทบวงมหาวิทยาลัย. 2535. ประมวลประกาศ ระเบียบ หลัก-
เกณฑ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. (อัดสำเนา).
- พจน์ สะเพียรชัย. 2534. "แนวทางสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ" บทความประกอบการ
สัมมนา เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา. จัดโดยมหา-
วิทยาลัยกรุงเทพ.
- พจน์ สะเพียรชัย. 2534. "ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา" บทความ
ประกอบการสัมมนาเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา.
จัดโดยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วันชัย ศิริชนะ. 2534. "ยุทธศาสตร์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา" บทความ
ประกอบการสัมมนาเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา.
จัดโดยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วิเชียร เกตุสิงห์. 2524. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือ เครื่องใช้ในการวิจัย.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เรือนอักษร.
- อาณัติ อากาภิรม. 2531. "การพึ่งตนเองโดยคงความเป็นเลิศทางวิชาการ" บทความ
ประกอบการสัมมนาเรื่อง การพึ่งตนเองของมหาวิทยาลัยของรัฐกับการเป็นเลิศ
ทางวิชาการ. จัดโดยที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2526. พูดเรื่องอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์.

ตารางที่ 25 สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารงานและการจัดการทั่วไป

	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่พึงประสงค์		t-test
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. ความชัดเจนในการกำหนดหน้าที่และบทบาทของ คณบดี/หัวหน้าภาควิชา	3.24	0.91	4.43	0.65	-15.63
2. ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานของอาจารย์ใน คณะ/ภาควิชา	3.20	0.89	4.48	0.59	-18.47
3. การกำหนดแผนงาน แผนปฏิบัติงาน กิจกรรมที่จะ ให้อาจารย์ในคณะ/ภาควิชาทำงานร่วมกัน	2.98	0.96	4.37	0.62	-17.22
4. การสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและ ประสบการณ์สูงมาเป็นอาจารย์ประจำ	3.07	0.91	4.61	0.51	-18.90
5. นโยบายที่จะรักษาอาจารย์ประจำที่ดีและมีความ สามารถให้อยู่กับสถาบันนาน ๆ	2.87	1.11	4.73	0.45	-19.57
6. ความยุติธรรมในการประเมินผลงาน และพิจารณา ความดีความชอบ	3.23	0.88	4.55	0.59	-16.82
7. นโยบายหรือสิ่งจูงใจจากสถาบัน ที่กระตุ้นให้อาจารย์ อยากมีตำแหน่งทางวิชาการ	2.60	0.90	4.32	0.66	-21.45
8. ความเหมาะสมของสัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ประจำ จำในคณะ/ภาควิชา	2.84	1.14	4.44	0.58	-15.98
9. ความเหมาะสมของชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ของอา- จารย์ประจำ	3.41	0.92	4.21	0.70	- 9.39
10. การจัดกิจกรรมทางวิชาการของคณะ/ภาควิชา เช่น การอภิปราย การสัมมนา การประชุมทางวิชาการ นิทรรศการทางวิชาการในปีการศึกษาที่ผ่านมา	2.80	0.99	3.98	0.75	-14.15
11. มีความคล่องตัวในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่สนับสนุน การเรียนการสอน	2.96	1.04	4.41	0.60	-16.12

ตารางที่ 26 สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับหลักสูตร

	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่พึงประสงค์		t-test
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. สอนครบถ้วนตามเนื้อหาของหลักสูตร	4.01	0.73	4.60	0.56	-10.30
2. ระบบวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมีวิธีการ และขั้นตอนที่แน่นอน	3.68	0.91	4.49	0.61	-11.89
3. เนื้อหาของหลักสูตรมีความลึกซึ้งทางวิชาการและ ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน	3.69	0.77	4.61	0.52	-14.30
4. มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร และประสบการณ์ในวิชา ที่พออย่างเพียงพอ	3.24	0.90	4.38	0.59	-14.78
5. มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา	3.30	0.97	4.33	0.64	-13.27
6. การติดตามและประเมินผลการทำงานของบัณฑิตใน คณะ/ภาควิชา	2.67	1.03	4.15	0.77	-16.23

ตารางที่ 27 สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับคุณภาพของอาจารย์

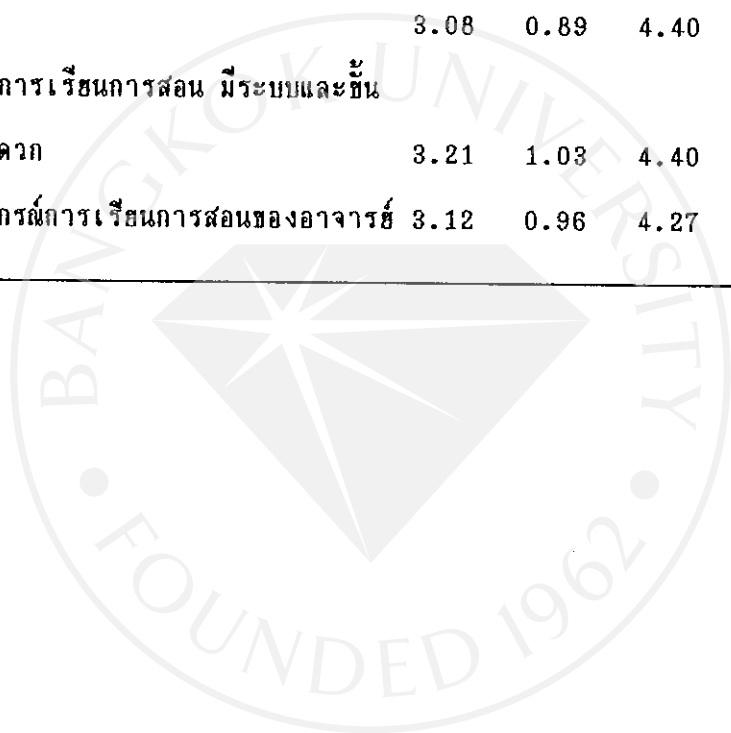
	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่พึงประสงค์		t-test
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. จำนวนอาจารย์ประจำในคณะ/ภาควิชา ที่สามารถสอนวิชาเอก ในระดับปีที่ 3 หรือ 4	3.01	1.02	4.47	0.70	-18.59
2. จำนวนอาจารย์ประจำในคณะ/ภาควิชาที่มีวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่าขึ้นไป	3.33	1.12	4.54	0.62	-14.56
3. จำนวนอาจารย์ประจำในคณะ/ภาควิชาที่มีตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ. รศ. ศ.)	1.39	0.63	3.67	0.96	-28.63
4. การเตรียมการสอน และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์	3.29	0.70	4.38	0.57	-18.30
5. การพัฒนาอาจารย์โดยการให้ทุนศึกษาต่อ ให้เข้าสัมมนา ฝึกอบรม ในแต่ละปีการศึกษา	3.12	0.96	4.43	0.67	-15.99
6. จำนวนอาจารย์ประจำของคณะ/ภาควิชาที่ทำวิจัยในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	1.70	0.88	3.89	0.83	-26.13
7. จำนวนอาจารย์ประจำของคณะ/ภาควิชาที่เป็นกรรมการในสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	1.85	0.93	3.71	0.90	-22.48
8. จำนวนอาจารย์ประจำของคณะ/ภาควิชาที่เขียนบทความ หรือแต่งตำรา และได้รับการตีพิมพ์ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	2.00	0.99	3.91	0.86	-23.01

ตารางที่ 28 สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับคุณภาพของนักศึกษา

	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่พึงประสงค์		t-test
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. จำนวนนักศึกษาใหม่ที่มีผลการเรียนในระดับ ม.ปลาย อยู่ในเกณฑ์ดี หรือดีมาก (3.00 ขึ้นไป)	2.25	0.75	3.98	0.70	-24.34
2. อัตราการแข่งขันของผู้สมัครเข้าเรียน	2.95	1.01	3.90	0.80	-10.83
3. การจัดจำนวนนักศึกษาพอเหมาะกับลักษณะวิชาที่เรียน	3.05	0.98	4.26	0.66	-13.40
4. จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาและต้องการศึกษา ต่อในระดับบัณฑิตวิทยาลัย	2.55	0.90	3.70	0.80	-15.73
5. ได้รับการชมเชยจากอาจารย์ผู้สอนต่อการเอาใจใส่ ในด้านการเรียนของนักศึกษา	2.85	0.78	4.15	0.71	-17.88
6. การกวัดขั้นด้านกิริยา มารยาท ความประพฤติของ นักศึกษา	2.96	1.02	4.25	0.67	-15.00
7. จำนวนนักศึกษาที่ถูกรีไทร์ในแต่ละปีการศึกษา	2.63	1.05	1.69	1.03	8.61
8. ความสนใจของนักศึกษาต่อการทำ และร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตร	2.73	0.87	4.16	0.62	-18.40

ตารางที่ 29 สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน

	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่พึงประสงค์		t-test
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. มีอุปกรณ์การเรียนการสอน และวัสดุครุภัณฑ์อย่างเพียงพอ	3.29	0.90	4.49	0.58	-15.79
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย	3.34	0.92	4.50	0.58	-14.67
3. อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ มีการบำรุงรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ	3.08	0.89	4.40	0.63	-18.03
4. การขอใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน มีระบบและขั้นตอนที่ง่ายและสะดวก	3.21	1.03	4.40	0.67	-13.19
5. ปริมาณการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนของอาจารย์	3.12	0.96	4.27	0.66	-14.97

ตารางที่ 30 สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับอาคาร สถานที่ บริเวณ

	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่พึงประสงค์		t-test
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. อัตราการการใช้ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ในแต่ละสัปดาห์	4.07	0.94	4.15	0.72	-0.91**
2. มีอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการที่เพียงพอต่อการเรียนการสอน	3.16	1.01	4.54	0.57	-16.03
3. มีการซ่อมบำรุง โต๊ะ เก้าอี้ และห้องเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดี	3.52	0.91	4.38	0.60	-12.07
4. การรักษาความสะอาดของห้องเรียนกระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.63	0.94	4.43	0.58	-10.98
5. สภาพแวดล้อมของห้องเรียนมีสิ่งรบกวน	2.85	1.31	2.30	1.61	4.21
6. บริเวณสถานที่สวยงาม สะอาด ร่มรื่น	3.67	1.04	4.53	0.59	-10.10
7. จำนวนที่นั่งพักผ่อนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	2.93	1.05	4.52	0.57	-17.01
8. มีแหล่งอบายมุขอยู่ใกล้สถาบัน เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน	2.15	1.09	1.44	1.07	6.62
9. มีสนามกีฬา และอุปกรณ์การเล่นอย่างเพียงพอ	2.48	1.06	4.32	0.70	-17.40

** ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01

ตารางที่ 31 สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับห้องสมุด

	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่พึงประสงค์		t-test
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. ที่นั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดมีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าใช้ห้องสมุด	33.3	0.96	4.59	0.51	-15.51
2. จำนวนหนังสือ วารสาร หนังสืออ้างอิง และเอกสารอื่น ๆ ของสาขาวิชา เพียงพอและทันสมัย	3.23	1.02	4.61	0.52	-16.28
3. มีการตกแต่ง หรือจัดห้องสมุดให้มีบรรยากาศดึงดูดนักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุด	3.21	0.89	4.42	0.56	-15.81
4. บุคลากรในห้องสมุดมีเพียงพอที่จะให้บริการในด้านต่าง ๆ เช่นการจัดหา การเก็บรักษา และบริการด้านอื่น ๆ	3.39	0.98	4.42	0.55	-12.25
5. ห้องสมุดให้บริการ และเอื้อต่อการค้นคว้า วิจัยของอาจารย์เป็นนอข้างยิ่ง	3.03	0.98	4.52	0.57	-16.17
6. มีงบประมาณเพียงพอที่จัดซื้อหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ที่ทันสมัยเข้าห้องสมุด	3.72	1.08	4.60	0.54	-10.88
7. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ สู่อำจารย์และนักศึกษานอข้างสม่ำเสมอ	3.29	1.01	4.50	0.60	-14.57
8. อาจารย์ในคณะ/ภาควิชาสามารถให้ห้องสมุดซื้อหนังสือ ความความต้องการของคณะ/ภาควิชาได้	3.73	1.04	4.57	0.55	-10.68

ตารางที่ 32 สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา

	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่พึงประสงค์		t-test
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในวิชาชีพที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	2.99	0.87	4.32	0.67	-16.94
2. จำนวนองค์การ หรือชมรมที่นักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้	3.33	0.92	4.20	0.70	-11.74
3. จำนวนกิจกรรมทางวิชาการที่ชมรมต่าง ๆ จัดในแต่ละปีการศึกษา	2.93	0.86	4.12	0.70	-13.89
4. นักศึกษามีอิสระที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่	3.18	0.91	4.10	0.69	-11.41
5. นักศึกษาได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรม	3.01	0.91	4.10	0.65	-13.94
6. นักศึกษาได้รับความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	3.13	0.89	4.14	0.65	-13.04
7. มีจำนวนบุคลากรที่กำกับดูแลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาอย่างเพียงพอ	2.91	0.97	4.18	0.67	-15.67

ตารางที่ 33 สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์

	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่พึงประสงค์		t-test
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. สถาบันมีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงาน หรือองค์การต่าง ๆ นอกสถาบัน	3.49	0.77	4.43	0.61	-14.57
2. ได้มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของนักศึกษาปัจจุบัน และศิษย์เก่าอย่างต่อเนื่อง	2.61	0.84	4.21	0.60	-20.66
3. ชื่อเสียงของคณะ/ภาควิชามาจากการประชาสัมพันธ์ของสถาบัน	2.68	0.92	4.16	0.80	-17.02
4. มีการเผยแพร่ข่าวสารของสถาบันให้กับศิษย์เก่าอย่างต่อเนื่อง	2.51	1.05	4.17	0.71	-19.58
5. การประชาสัมพันธ์ในปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเชิงวิชาการ	2.83	0.86	4.10	0.70	-15.27
6. การให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์ของคณะ/ภาควิชา หรือสถาบัน	2.74	0.99	4.25	0.68	-17.18
7. จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ของสถาบันมี เพียงพอ	2.58	0.93	4.10	0.71	-17.31
8. มีงบประมาณสนับสนุนการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ	2.90	0.96	4.11	0.75	-12.14

ตารางที่ 34 สภาพที่เป็นจริงและพึงประสงค์เกี่ยวกับการวิจัย การผลิตผลงานทางวิชาการ

	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่พึงประสงค์		t-test	GAP
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ให้อาจารย์เข้าสัมมนา ฝึกอบรม เพื่อกระตุ้นให้ทำ วิจัยในแต่ละปีการศึกษา	3.02	0.87	4.34	0.67	-17.48	1.32
2. งบประมาณของสถาบันที่จะสนับสนุนการวิจัย	3.00	1.06	4.34	0.62	-14.79	1.34
3. ความสนใจของอาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่จะทำ การวิจัย	2.26	0.85	4.21	0.70	-24.94	1.95
4. นโยบายของสถาบันมีส่วนส่งเสริม และสนับสนุนให้ อาจารย์ทำการวิจัย และผลิตผลงานทางวิชาการ	3.03	1.07	4.35	0.61	-14.90	1.32
5. จำนวนงานวิจัยของอาจารย์ในคณะ/ภาควิชา ใน ระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	1.83	0.84	3.96	0.78	-25.73	2.13 ^①
6. จำนวนอาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่เขียนบทความทาง วิชาการ ตำรา หรือเอกสารประกอบการสอนใน ระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	2.16	0.98	4.14	0.74	-24.74	1.98
7. จำนวนอาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่เสนอผลงานทาง วิชาการในการสัมมนา หรือการประชุมวิชาการ ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	1.87	0.89	3.98	0.82	-26.51	2.11 ^②
8. ปริมาณงานประจำที่ได้รับมอบหมายเพื่อการ วิจัย หรือผลิตผลงานวิชาการอย่างอื่น	2.10	1.00	4.10	0.84	-16.50	2.00 ^③

(สำเนา)

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย

เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณารับรองมาตรฐานการศึกษา และการพิจารณาประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา สาขาวิชา หลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่ไม่สูงกว่าปริญญาตรี

ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2533

โดยที่การรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะต้องเป็นไปตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 เพื่อประโยชน์ในการรับรองและรักษาไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการประชุมครั้งที่ 10/2533 เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2533 จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณารับรองมาตรฐานการศึกษาและการพิจารณาประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา สาขาวิชา หลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่ไม่สูงกว่าปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไว้ดังต่อไปนี้

1. เงื่อนไขบังคับก่อน

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะขอรับรองมาตรฐานการศึกษาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่ไม่สูงกว่าปริญญาตรีในสาขาวิชาใด ให้ยื่นคำขอต่อทบวงมหาวิทยาลัยหลังจากที่ได้เปิดสอนสาขานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีการศึกษา และต้องยื่นก่อนที่จะมีผู้สำเร็จการศึกษาในสาขานั้นไม่น้อยกว่าสองปีการศึกษา โดยจัดทำเอกสารประกอบการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในสาขานั้น และในระดับนั้นตามแบบ ทม. 5 และแบบ ทม.6 ทำสถิติทบวงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522

2. การรับรองมาตรฐานการศึกษา

2.1 ทบวงมหาวิทยาลัยจะให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาสาขาวิชาในหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่ไม่สูงกว่าปริญญาตรีแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยมีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

2.1.1 การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 และเงื่อนไขทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดให้ปฏิบัติ

2.1.2 การปฏิบัติตามแนวทางการพิจารณาขอเปิดดำเนินการ สาขาวิชาและการพิจารณาหลักสูตรระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2531 และฉบับที่ 2 พ.ศ.2533 รวมทั้งเงื่อนไขในการอนุญาตให้เปิดดำเนินการสาขาวิชาที่ขอรับรองมาตรฐานการศึกษา

2.1.3 การปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อเสนอนั้นในการรับรองมาตรฐานการศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมาโดยเฉพาะสาขาวิชาที่ขอรับรองมาตรฐานการศึกษา

2.1.4 การบริหารงานทางวิชาการต้องจัดให้มีคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการวิชาการที่เรีงกชื่ออย่างอื่น เพื่อทำหน้าที่บริหารงานวิชาการในคณะอย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522

2.1.5 การคัดเลือกนักศึกษาให้มีวิธีการคัดเลือกผู้มีสิทธิ์สมัครเข้าศึกษาเพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสม

2.1.6 คณาจารย์ ต้องจัดให้มีคณาจารย์และบุคลากรในสาขาวิชาที่ขอรับรองมาตรฐานฯ ดังนี้

2.1.6.1 หัวหน้าสาขาวิชาหรือหัวหน้าภาควิชา ต้องเป็นอาจารย์ประจำปฏิบัติงานเต็มเวลาที่มีประสบการณ์และมีวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าขึ้นไปในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

2.1.6.2 อัตราส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษา ต้องจัดให้มีอัตราส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาที่ขอรับรองมาตรฐานการศึกษา ดังต่อไปนี้

(1) วิทยาศาสตร์การแพทย์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ	ไม่น้อยกว่า	1 : 8
(2) เกษศาสตร์	ไม่น้อยกว่า	1 : 8
(3) วิศวกรรมศาสตร์และประยุกต์ศิลป์	ไม่น้อยกว่า	1 : 8
(4) วิศวกรรมศาสตร์	ไม่น้อยกว่า	1 : 20
(5) สถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง	ไม่น้อยกว่า	1 : 8
(6) เกษตรศาสตร์ ป่าไม้ และประมง	ไม่น้อยกว่า	1 : 20
(7) คณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์	ไม่น้อยกว่า	1 : 20
(8) มนุษยศาสตร์ ปรัชญา และศาสนา	ไม่น้อยกว่า	1 : 25
(9) สังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์	ไม่น้อยกว่า	1 : 25

(10) พาณิชยศาสตร์ และบริหารธุรกิจ	ไม่น้อยกว่า 1 : 25
(11) สื่อสารมวลชน และวารสารศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 1 : 25
(12) ธุรกิจบริการ	ไม่น้อยกว่า 1 : 25
(13) นิติศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 1 : 25

อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคคลผู้ได้รับอนุญาตเป็นอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานเต็มเวลา มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่ได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการ

2.1.6.3 อัตราส่วนอาจารย์ประจำกับอาจารย์พิเศษต่อนักศึกษา จะต้องจัดให้มีอัตราส่วนอาจารย์ประจำกับอาจารย์พิเศษต่อนักศึกษาในสาขาวิชาที่ขอรับรองมาตรฐาน การศึกษาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของอัตราของอัตราส่วนตามกลุ่มสาขาวิชาในข้อ 2.1.6.2

2.1.6.4 สัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์ประจำ ให้พัฒนาสัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์ ประจำ ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี = 2.5 : 5.5 : 2.0 ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการฯ ที่เกี่ยวข้องพิจารณาตามความเหมาะสม

2.1.6.5 ภาระงานสอนของอาจารย์ประจำ ให้อาจารย์ประจำมีภาระ งานสอน ดังนี้

- (1) หัวหน้าสาขาวิชา สอนไม่เกิน 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- (2) อาจารย์สอนวิชาทฤษฎีและวิชาปฏิบัติภาคปกติไม่ควร

เกินกว่า 3 รายวิชาต่อภาคการศึกษาปกติ

สำหรับสาขาวิชาที่มีการสอนภาคปกติให้นับชั่วโมงสอนวิชาปฏิบัติ 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เท่ากับสอนวิชาทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

2.1.6.6 การคิดหน่วยกิต

(1) รายวิชาที่ใช้เวลาบรรยาย (ภาคทฤษฎี) หรืออภิปราย ปัญหา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ให้มีค่า เท่ากับ 1 หน่วยกิต

(2) ราชวิชาที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง (ภาคปฏิบัติ) 2 หรือ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ระหว่าง 30 ถึง 45 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

(3) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม (ภาคฝึกงานอาชีพ) ที่ใช้เวลาฝึก 3 - 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ระหว่าง 45 - 90 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

2.1.6.7 เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ต้องจัดให้เจ้าหน้าที่เพียงพอที่จะดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นได้อย่างมีมาตรฐาน

2.1.7 การจัดการเรียนการสอนต้องจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว และจัดทำคู่มือการสอนของอาจารย์พร้อมทั้งรายชื่อการสอนในแต่ละรายวิชาอย่างครบถ้วน

2.1.8 การวัดและประเมินผลการศึกษา ให้มีคณะกรรมการสอบไล่ภายนอกในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้มีมาตรฐานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคณะกรรมการสอบไล่ภายนอกหลักสูตรระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2.1.9 ห้องสมุด จะต้องจัดให้มีห้องสมุด บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ตำราเรียน หนังสืออ้างอิง ที่นั่ง ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ดังนี้

2.1.9.1 ห้องสมุดต้องกว้างขวางเพียงพอ เงียบสงบและมีจำนวนที่นั่งในห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ 20 ของจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าศึกษา

2.1.9.2 ต้องมีบรรณารักษ์ วุฒิปริญญาตรีทางบรรณารักษศาสตร์ และเจ้าหน้าที่อย่างเพียงพอเพื่ออำนวยความสะดวกอย่างมีประสิทธิภาพให้แก่คณาจารย์และนักศึกษา

2.1.9.3 ให้มีหนังสือตำราประกอบการเรียนการสอน ดังนี้

(1) ตำรามาตรฐาน 1 ชื่อเรื่อง จำนวนไม่น้อยกว่า 3 เล่ม สำหรับนักศึกษาไม่เกิน 30 คน เมื่อมีนักศึกษาเพิ่มขึ้นให้จัดหาตำรามาตรฐานให้ได้สัดส่วนกับนักศึกษา และให้มีหนังสืออ้างอิง 2 ชื่อเรื่อง

- (2) ในกรณีที่ไม่มีตำราที่ตรงกับรายวิชาที่เปิดสอนต้องมีหนังสืออ้างอิงประกอบอย่างน้อย 3 ชื่อเรื่อง
- (3) จัดให้มีวารสารทางสาขาที่เปิดสอน หรือทางสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันอย่างน้อย 5 ชื่อเรื่อง
- (4) หนังสือตำราที่จำเป็นเฉพาะสาขาวิชาที่มีได้ระบุไว้ในแนวทางนี้ให้พิจารณากำหนดตามความเหมาะสม

2.1.10 อุปกรณ์การศึกษา ต้องจัดให้มีอุปกรณ์การสอนทั่วไปประจำห้องบรรยาย ห้องเรียนต่าง ๆ และอุปกรณ์พื้นฐานสำหรับการสอนในแต่ละสาขาวิชาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติครบถ้วนตามหลักสูตรและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนแต่ละครั้ง

2.1.11 การฝึกงานเฉพาะสาขาวิชา จะต้องให้มีพื้นที่และ/หรือสถานที่สำหรับฝึกปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเครื่องอุปกรณ์อย่างครบถ้วนตามหลักสูตร

2.1.12 อาคารสถานที่ ต้องจัดให้มีห้องเรียนของนักศึกษา ห้องทำงานของอาจารย์ รวมทั้งอาคารสถานที่อื่นจำเป็นต่อการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างเพียงพอตามเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย รวมทั้งมีสภาพและบรรยากาศเหมาะสมกับการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและถูกสุขลักษณะ

2.2 ทบวงมหาวิทยาลัยจะจัดให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาเฉพาะรุ่นในสาขาวิชาที่ปรากฏว่ามีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหรือพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้นโดยมีเงื่อนไขให้ปรับปรุงได้ไม่เกิน 2 ปีการศึกษา และให้มีการพิจารณาเป็นรายปี หากไม่สามารถปรับปรุงการจัดการศึกษาให้มาตรฐานการศึกษาดัชนีตามเงื่อนไข ให้เสนอคำแนะนำรัฐมนตรีสั่งการตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522

3. การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัยจะทำการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในสาขาวิชาที่ได้ให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาแล้ว ตามกฎทบวงฉบับที่ 6 และฉบับที่ 7 ออกตามความในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 โดยใช้แนวทางการพิจารณาตามที่กำหนดในข้อ 2

4. การปฏิบัติตามแนวทางการพิจารณารับรองมาตรฐานการศึกษาและการพิจารณาประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่ไม่สูงกว่าปริญญาตรี

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ข้างต้นได้ทั้งหมด หรือกรณีที่บางสาขาวิชาได้กำหนดแนวทางเฉพาะบางเรื่องไว้ ซึ่งไม่ขัดแย้งหรือมิได้ระบุไว้ในแนวทางนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2533

(ลงนาม) อนูวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ

(นายอนูวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ)

รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

25 กุมภาพันธ์ 2535

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ/คณบดี/หัวหน้าภาควิชา

ด้วยกระผมกำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง เกณฑ์พิจารณาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากทบวงมหาวิทยาลัย การวิจัยนี้จะสำเร็จและน่าเชื่อถือ ต้องได้รับความกรุณาจากท่านที่จะสละเวลาอันมีค่า ตอบแบบสอบถามชุดนี้ตามความเป็นจริงให้มากที่สุด

ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากท่าน กระผมจะเก็บเป็นความลับ และขอรับรองว่าจะพยายามไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อตัวท่านและสถาบันของท่าน การเสนอผลการวิจัย จะเป็นความคิดเห็นในภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษา ไม่มีการอ้างบุคคล หรือสถาบันแต่อย่างใด

โปรดตอบแบบสอบถามชุดนี้ให้ครบทุกข้อ และส่งกลับคืนภายในวันที่ 15 มีนาคม 2535 ที่

ดร. บุญรอด วุฒิสาสตร์กุล

สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ถนนพระราม 4 พระโขนง กทม. 10110

กระผมหวังอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. บุญรอด วุฒิสาสตร์กุล)

สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

โทร. 249-0141-4, 249-5132-6

คำชี้แจง

แบบสอบถามทั้งหมดมี 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นความเห็นเกี่ยวกับการกิจของสถาบันการศึกษา โดยให้ท่านจัดอันดับความสำคัญ และให้คะแนนในภารกิจแต่ละด้าน

ส่วนที่ 3 เป็นความเห็นเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยให้ท่านเลือกองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ

ส่วนที่ 4 เป็นความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในรายการแต่ละองค์ประกอบ โดยให้ท่านพิจารณารายการแต่ละรายการว่า ในปัจจุบันมีสภาพความเป็นจริงอย่างไร และท่าน มีความประสงค์อยากให้เป็นเช่นไร โดยแบ่งเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ตัวอย่าง เช่น ในหัวข้อการบริหารและการจัดการทั่วไป ข้อ 1 เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของคณบดีและหัวหน้าภาค ถ้าปัจจุบันท่านคิดว่าได้มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ไว้ชัดเจนพอสมควร และท่านมีความประสงค์อยากให้ความชัดเจนยิ่งขึ้น ท่านจะวงกลมรอบตัวเลขดังนี้

สภาพที่เป็นจริง สภาพพึงประสงค์

1. ได้กำหนดหน้าที่และบทบาทของคณบดี

และหัวหน้าภาควิธีอย่างชัดเจน

5 4 ③ 2 1

5 ④ 3 2 1

แบบสอบถาม

เรื่อง

เกณฑ์พิจารณาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดตอบคำถาม หรือทำเครื่องหมาย ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริง
เกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. ปัจจุบันอายุปี

3. การศึกษา

1. () ปริญญาเอก สาขาวิชาที่เรียน

2. () ปริญญาโท สาขาวิชาที่เรียน

3. () ปริญญาตรี สาขาวิชาที่เรียน

4. () อื่น ๆ (ระบุ)

4. ตำแหน่งวิชาการ

1. () ศาสตราจารย์ 2. () รองศาสตราจารย์

3. () ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 4. () อาจารย์

5. ตำแหน่งบริหาร

1. () รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ หรือเทียบเท่า

2. () คณบดี หรือเทียบเท่า

3. () หัวหน้าภาควิชา หรือเทียบเท่า

6. ทำนทำงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งนี้มานานประมาณปีเดือน

(ให้ระบุจำนวนปี แต่ถ้าทำงานไม่ถึง 1 ปี ให้ระบุจำนวนเดือน)

7. สถาบันของท่าน มีจำนวนนักศึกษาประมาณ

1. () น้อยกว่า 1,000 คน 2. () 1,000 - 5,000 คน

3. () 5,001 - 10,000 คน 4. () มากกว่า 10,000 คน

8. สถาบันของท่านเปิดสอนในระดับ

1. () ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
2. () ปริญญาตรี
3. () ปริญญาโท หรือสูงกว่า

ส่วนที่ 2 ความเห็นเกี่ยวกับภารกิจของสถาบันการศึกษา

ถ้าจะให้สถาบันมีความเป็นเลิศทางการศึกษา ท่านคิดว่าสถาบันการศึกษาควรมีบทบาทในกิจกรรมต่อไปนี้เนื้ออย่างไร มากน้อยเท่าใด โปรดให้อันดับความสำคัญ และคะแนนของกิจกรรมนั้น ๆ (คะแนนรวมทั้ง 4 กิจกรรม = 100 คะแนน) โดยให้ท่านพิจารณาอันดับของกิจกรรมต่าง ๆ ก่อน แล้วให้พิจารณาคะแนนในลำดับต่อมา

อันดับที่ 1 = สำคัญมากที่สุด อันดับที่ 4 = สำคัญน้อยที่สุด

ถ้าบทบาทของกิจกรรมนั้นเท่ากัน ท่านอาจให้อันดับเท่ากันได้

<u>บทบาทของสถาบันอุดมศึกษา</u>	<u>มีความสำคัญอันดับ</u>	<u>คะแนน</u>
1. การจัดการเรียนการสอน
2. การวิจัย
3. การบริการวิชาการแก่สังคม
4. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
	รวม	<u>100</u>

ส่วนที่ 3 ความเห็นเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา

ถ้าจะให้คณะ/ภาควิชาที่มีความเป็นเลิศทางการศึกษา ท่านคิดว่าองค์ประกอบใดต่อไปนี้มีความสำคัญมากที่สุด และรองลงไปตามลำดับ ให้ท่านเลือกองค์ประกอบที่ท่านคิดว่ามีความสำคัญ 5 ข้อ โดยวงกลมรอบข้อนั้น และให้อันดับแก่ข้อที่เลือกมานั้น

อันดับที่ 1 = สำคัญมากที่สุด อันดับที่ 5 = สำคัญน้อยที่สุด

<u>องค์ประกอบ</u>	<u>อันดับที่</u>
1. การบริหารงานทั่วไปของคณะหรือภาควิชา
2. หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน
3. คุณภาพของอาจารย์ที่สอน
4. คุณภาพของนักศึกษา
5. อุปกรณ์การเรียนการสอน
6. อาคาร สถานที่ บริเวณ
7. ห้องสมุด ศูนย์ข้อมูลการค้นคว้า
8. กิจกรรมนักศึกษา หรือการให้ประสบการณ์แก่นักศึกษา
9. การวิจัย ผลงานทางวิชาการ
10. การประชาสัมพันธ์
11. อื่น ๆ (ระบุ).....

10. การจัดกิจกรรมทางวิชาการของคณะ/ภาควิชา เช่น

การอภิปราย การสัมมนา การประชุมทางวิชาการ

นิตรรศการทางวิชาการในปีการศึกษาที่ผ่านมา 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

11. มีความคล่องตัวในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่สนับสนุน

การเรียนการสอน 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

12. อื่น ๆ (ระบุ)..... 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

..... 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

จากองค์ประกอบข้างต้น โปรดเลือกมา 4 รายการที่ท่านคิดว่าสำคัญ และให้อันดับแก่รายการเหล่านั้นด้วย

มีความสำคัญอันดับที่ 1 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 2 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 3 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 4 คือข้อ.....

4.2 หลักสูตร สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์

1. สอนครบถ้วนตามเนื้อหาของหลักสูตร 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

2. ระบบวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมีวิธีการ
และขั้นตอนที่แน่นอน 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

3. เนื้อหาของหลักสูตรมีความลึกซึ้งทางวิชาการและ
ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

4. มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร และประสบการณ์ในวิชา
ที่พออย่างเพียงพอ 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

5. มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

6. การติดตามและประเมินผลการทำงานของบัณฑิตใน
คณะ/ภาควิชา 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

7. อื่น ๆ (ระบุ)..... 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

..... 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

จากองค์ประกอบข้างต้น โปรดเลือกมา 4 รายการที่ท่านคิดว่าสำคัญ และให้อันดับแก่รายการเหล่านั้นด้วย

มีความสำคัญอันดับที่ 1 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 2 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 3 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 4 คือข้อ.....

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

4.3 คุณภาพของอาจารย์	สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่พึงประสงค์
1. จำนวนอาจารย์ประจำในคณะ/ภาควิชา ที่สามารถสอนวิชาเอก ในระดับปีที่ 3 หรือ 4	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
2. จำนวนอาจารย์ประจำในคณะ/ภาควิชาที่มีวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่าขึ้นไป	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
3. จำนวนอาจารย์ประจำในคณะ/ภาควิชาที่มีตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ. รศ. ศ.)	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
4. การเตรียมการสอน และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
5. การพัฒนาอาจารย์โดยการให้ทุนการศึกษาต่อ ให้เข้าสัมมนา ฝึกอบรม ในแต่ละปีการศึกษา	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
6. จำนวนอาจารย์ประจำของคณะ/ภาควิชาที่ทำวิจัยในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
7. จำนวนอาจารย์ประจำของคณะ/ภาควิชาที่เป็นกรรมการในสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
8. จำนวนอาจารย์ประจำของคณะ/ภาควิชาที่เขียนบทความ หรือแต่งตำรา และได้รับการตีพิมพ์ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1

9. อื่น ๆ (ระบุ)..... 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1
 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

จากองค์ประกอบข้างต้น โปรดเลือกมา 4 รายการที่ท่านคิดว่าสำคัญ และ
 ให้อันดับแก่รายการเหล่านั้นด้วย

มีความสำคัญอันดับที่ 1 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 2 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 3 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 4 คือข้อ.....

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

4.4 คุณภาพของนักศึกษา สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์

1. จำนวนนักศึกษาใหม่ที่มีผลการเรียนในระดับ ม.ปลาย
 อยู่ในเกณฑ์ดี หรือดีมาก (3.00 ขึ้นไป) 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1
2. อัตราการแข่งขันของผู้สมัครเข้าเรียน 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1
3. การจัดจำนวนนักศึกษาพอเหมาะกับลักษณะวิชาที่เรียน 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1
4. จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาและต้องการศึกษา
 ต่อในระดับบัณฑิตวิทยาลัย 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1
5. ได้รับการชมเชยจากอาจารย์ผู้สอนต่อการเอาใจใส่
 ในด้านการเรียนของนักศึกษา 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1
6. การภาคภูมิใจด้านเกียรติยศ มารยาท ความประพฤติของ
 นักศึกษา 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1
7. จำนวนนักศึกษาที่ถูกรื้อไทร์ในแต่ละปีการศึกษา 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1
8. ความสนใจของนักศึกษาต่อการทำ และร่วมกิจกรรม
 เสริมหลักสูตร 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1
9. อื่น ๆ (ระบุ)..... 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1
 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

จากองค์ประกอบข้างต้น โปรดเลือกมา 4 รายการที่ท่านคิดว่าสำคัญ และ
ให้อันดับแก่รายการเหล่านั้นด้วย

มีความสำคัญอันดับที่ 1 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 2 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 3 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 4 คือข้อ.....

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

4.5 <u>อุปกรณ์การเรียนการสอน</u>	<u>สภาพที่เป็นจริง</u>	<u>สภาพที่พึงประสงค์</u>
1. มีอุปกรณ์การเรียนการสอน และวัสดุครุภัณฑ์อย่าง เพียงพอ	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
3. อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ มีการบำรุงรักษาอย่างมี ประสิทธิภาพ	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
4. การขอใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน มีระบบและชั้น ตอนที่ง่ายและสะดวก	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
5. อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
6. อื่น ๆ (ระบุ).....	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
.....	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1

จากองค์ประกอบข้างต้น โปรดเลือกมา 4 รายการที่ท่านคิดว่าสำคัญ และ
ให้อันดับแก่รายการเหล่านั้นด้วย

มีความสำคัญอันดับที่ 1 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 2 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 3 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 4 คือข้อ.....

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

4.6 อาคาร สถานที่ บริเวณ	สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่พึงประสงค์
1. อัตราการการใช้ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ในแต่ละสัปดาห์	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
2. มีอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการที่เพียงพอต่อการเรียนการสอน	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
3. มีการซ่อมบำรุง โต๊ะ เก้าอี้ และห้องเรียนให้อยู่ในสภาพดี	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
4. การรักษาความสะอาดของห้องเรียนกระทำอย่างสม่ำเสมอ	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
5. สภาพแวดล้อมของห้องเรียนมีสิ่งรบกวน	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
6. บริเวณสถานที่สวยงาม สะอาด ร่มรื่น	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
7. จำนวนที่นั่งพักผ่อนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
8. มีแหล่งอบายมุขอยู่ใกล้สถาบัน เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
9. มีสนามกีฬา และอุปกรณ์การเล่นอย่างเพียงพอ	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
10. อื่น ๆ (ระบุ).....	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
.....	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1

จากองค์ประกอบข้างต้น โปรดเลือกมา 4 รายการที่ท่านคิดว่าสำคัญ และให้อันดับแก่รายการเหล่านั้นด้วย

มีความสำคัญอันดับที่ 1 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 2 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 3 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 4 คือข้อ.....

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

4.7 ห้องสมุด

	<u>สภาพที่เป็นจริง</u>	<u>สภาพที่พึงประสงค์</u>
1. ที่นั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดมีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าใช้ห้องสมุด	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
2. จำนวนหนังสือ วารสาร หนังสืออ้างอิง และเอกสารอื่น ๆ ของสาขาวิชา เพียงพอและทันสมัย	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
3. มีการตกแต่ง หรือจัดห้องสมุดให้มีบรรยากาศดึงดูดนักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุด	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
4. บุคลากรในห้องสมุดมีเพียงพอที่จะให้บริการในด้านต่าง ๆ เช่นการจัดการ การเก็บรักษา และบริการด้านอื่น ๆ	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
5. ห้องสมุดให้บริการ และเอื้อต่อการค้นคว้า วิจัยของอาจารย์เป็นอย่างดี	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
6. มีงบประมาณเพียงพอที่จัดซื้อหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ที่ทันสมัยเข้าห้องสมุด	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
7. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ สู่อำจารย์และนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
8. อาจารย์ในคณะ/ภาควิชาสามารถให้ห้องสมุดซื้อหนังสือตามความต้องการของคณะ/ภาควิชาได้	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
9. อื่น ๆ (ระบุ).....	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
.....	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1

จากองค์ประกอบข้างต้น โปรดเลือกมา 4 รายการที่ท่านคิดว่าสำคัญ และให้อันดับแก่รายการเหล่านั้นด้วย

มีความสำคัญอันดับที่ 1 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 2 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 3 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 4 คือข้อ.....

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

4.8 กิจกรรมนักศึกษา	สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่พึงประสงค์
1. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในวิชาชีพที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
2. จำนวนองค์การ หรือชมรมที่นักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
3. จำนวนกิจกรรมทางวิชาการที่ชมรมต่าง ๆ จัดในแต่ละปีการศึกษา	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
4. นักศึกษามีอิสระที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ใต้อย่างเต็มที่	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
5. นักศึกษาได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรม	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
6. นักศึกษาได้รับความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
7. มีจำนวนบุคลากรที่กำกับดูแลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาอย่างเพียงพอ	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
8. อื่น ๆ (ระบุ).....	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
.....	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1

จากองค์ประกอบข้างต้น โปรดเลือกมา 4 รายการที่ท่านคิดว่าสำคัญและให้อันดับแก่รายการเหล่านั้นด้วย

มีความสำคัญอันดับที่ 1 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 2 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 3 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 4 คือข้อ.....

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

4.9 การประชาสัมพันธ์ สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์

1. สถาบันมีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงาน หรือองค์การต่าง ๆ นอกสถาบัน	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
2. ได้มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของนักศึกษาปัจจุบัน และศิษย์เก่าอย่างต่อเนื่อง	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
3. ชื่อเสียงของคณะ/ภาควิชามาจากการประชาสัมพันธ์ของสถาบัน	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
4. มีการเผยแพร่ข่าวสารของสถาบันให้กับศิษย์เก่าอย่างต่อเนื่อง	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
5. การประชาสัมพันธ์ในปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเชิงวิชาการ	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
6. การให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์ของคณะ/ภาควิชา หรือสถาบัน	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
7. จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ของสถาบันมีเพียงพอ	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
8. มีงบประมาณสนับสนุนการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
9. อื่น ๆ (ระบุ).....	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
.....	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1

จากองค์ประกอบข้างต้น โปรดเลือกมา 4 รายการที่ท่านคิดว่าสำคัญ และให้อันดับแก่รายการเหล่านั้นด้วย

มีความสำคัญอันดับที่ 1 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 2 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 3 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 4 คือข้อ.....

	5 = มากที่สุด	4 = มาก	3 = ปานกลาง	2 = น้อย	1 = น้อยที่สุด					
4.10 <u>การวิจัย การผลิตผลงานทางวิชาการ</u>					<u>สภาพที่เป็นจริง</u>	<u>สภาพที่พึงประสงค์</u>				
1. ให้อาจารย์เข้าสัมมนา ฝึกอบรม เพื่อกระตุ้นให้ทำ วิจัยในแต่ละปีการศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. งบประมาณของสถาบันที่จะสนับสนุนการวิจัย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. ความสนใจของอาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่จะทำ การวิจัย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. นโยบายของสถาบันมีส่วนส่งเสริม และสนับสนุนให้ อาจารย์ทำการวิจัย และผลิตผลงานทางวิชาการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5. จำนวนงานวิจัยของอาจารย์ในคณะ/ภาควิชา ใน ระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. จำนวนอาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่เขียนบทความทาง วิชาการ ตำรา หรือเอกสารประกอบการสอนใน ระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7. จำนวนอาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่เสนอผลงานทาง วิชาการในการสัมมนา หรือการประชุมวิชาการ ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8. ปริมาณงานประจำที่ได้รับมอบหมายเพื่อต่อการทำ วิจัย หรือผลิตผลงานวิชาการอย่างอื่น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9. อื่น ๆ (ระบุ).....	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
.....	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

จากองค์ประกอบข้างต้น โปรดเลือกมา 4 รายการที่ท่านคิดว่าสำคัญ และ
ให้อันดับแก่รายการเหล่านั้นด้วย

มีความสำคัญอันดับที่ 1 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 2 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 3 คือข้อ.....

มีความสำคัญอันดับที่ 4 คือข้อ.....

ความเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ